

Spreiding van sportaccommodaties in Overijssel

Ruimtelijke vraagaanbod analyse voor 10 sporten

colofon

©Stichting Recreatie, augustus, 2006

Auteur: Abma, R., Jong de, D., Busser, M.

Redactie: Gijsbertse, H.

In opdracht van: Provincie Overijssel

Contactpersoon: Selles, T., Kox, R.J.F.J., Kreft, R., Pander, H.

Uitgever: Stichting Recreatie, Kennis- en Innovatiecentrum
Raamweg 19
2596 HL Den Haag
telefoon 070-427 54 54
fax 070-427 54 13
e-mail secretariaat@kicrecreatie.agro.nl
website: www.stichtingrecreatie.nl

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	5
1 Inleiding	6
2 Aanpak	8
2.1 Geconstateerde sportdeelname	8
2.2 Potentiële sportdeelname	10
2.3 Toekomstige sportdeelname	11
2.4 Accommodaties	12
2.5 Reisafstand	13
2.6 Ruimtegebruik per sporter	13
2.7 Tekortentabellen - leeswijzer	14
3 Schaatsen	15
4 Hockey	21
5 Atletiek	26
6 Golf	30
7 Motorcross	34
8 Gymnastiek/ turnen	38
9 Paardrijden	42
10 Squash	47
11 Klim- en bergsport	51
12 Zwemmen	55
Koppeling met andere functies: Kulturhus	59
Lijst met kaarten, figuren en tabellen	60
Medewerking sportbonden	62
Bijlage I	63

“Elk getal heeft een opvolger”

VOORWOORD

1 INLEIDING

Sporten is populair. Zo'n 65% van de Nederlandse bevolking sport. De afgelopen decennia nam het aantal sporters toe. Vooral dankzij een flinke groeispurt in de jaren zeventig en tachtig van de vorige eeuw. Van alle vormen van vrijetijdsbesteding nam sport het meeste toe. Ook het aantal typen sporten nam enorm toe. Er wordt op allerlei niveaus en plaatsen aan sport gedaan. Niet alleen in team- en verenigingsverband, maar ook individueel en informeel.

Sport dient binnen het beleid van de provincie Overijssel niet als doel, maar als middel. Als middel om maatschappelijke doelen te bereiken. Want sport heeft naast een eigen, intrinsieke waarde (sport om de sport) ook een vormende-, sociaal-integratieve- en gezondheidswaarde. Wil de sport een goede bijdrage kunnen leveren aan het lichamelijke, geestelijke en sociaal welbevinden van mensen, dan moet het op zijn minst mogelijk zijn om de sport te kunnen beoefenen. De sport dient goed gefaciliteerd te zijn. De hoofddoelstelling van de provincie Overijssel zoals verwoord in het provinciaal breedtesportprogramma 2002-2008 ("Overijssel breed in beweging") luidt als volgt:

Bevorderen dat iedere inwoner van Overijssel in elke fase van zijn of haar leven, naar eigen voorkeur en op een verantwoorde wijze aan sport- en bewegingsactiviteiten kan deelnemen, dan wel daarbij betrokken kan zijn.

In dit kader onderzoekt de provincie de mogelijkheid om te komen tot een accommodatiebeleid. Hiervoor wil zij graag beter inzicht in de vraagaanbod verhouding van sportaccommodaties in de provincie. Zijn er op dit moment voldoende accommodaties? Waar is meer behoefte aan? En waar zouden mogelijke nieuwe accommodaties gerealiseerd moeten worden?

Daarbij gaat het voor de provincie om regionale dan wel bovenlokale voorzieningen. Hierbij valt te denken aan sportaccommodaties met een groter 'bereik', zoals bijvoorbeeld een kunstijsbaan. Voor dit soort voorzieningen zijn mensen bereid langer te reizen. Via een verbeterd inzicht in de verhouding tussen vraag en aanbod kan de provincie beter inschatten welke accommodatiegerelateerde initiatieven zij zou kunnen ondersteunen. Evenzogoed kan de uitkomst van de vraagaanbod analyse ook zo uitpakken dat het niet voor de hand ligt dat de provincie ondersteuning biedt. Daarnaast geldt natuurlijk ook dat het via het wegwerken van tekorten aan sportaccommodaties mogelijk is om de sportdeelname in de provincie te vergroten. Dit past in het streven van de provincie Overijssel om zoveel mogelijk mensen in Overijssel aan sport te laten doen. In het onderzoek is rekening gehouden met

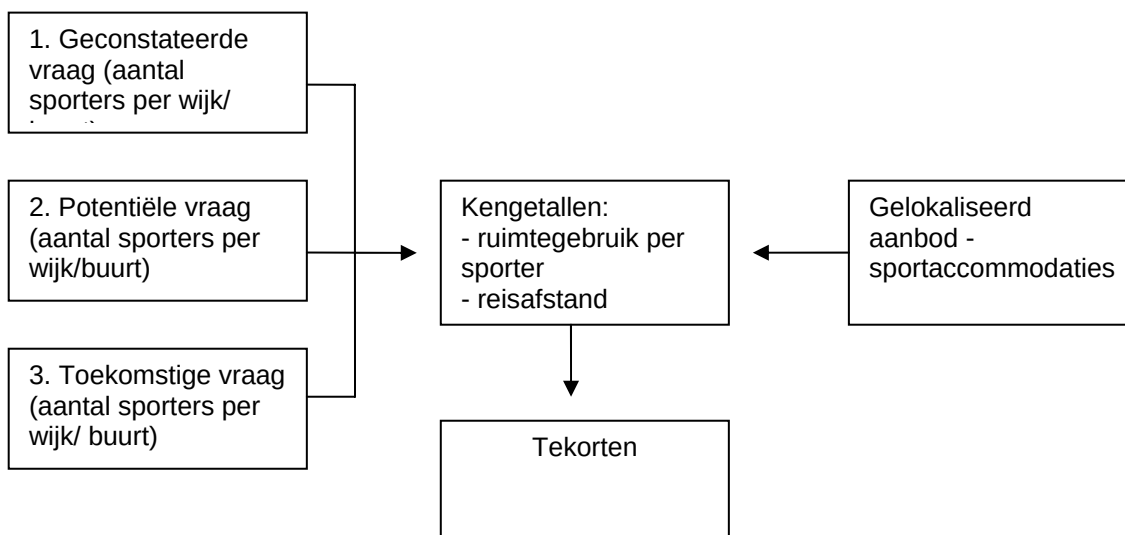
- terughoudendheid in het sportbeleid van de provincie Overijssel, gelet op de provinciale rol
- uitstraling van de sportaccommodaties naar de breedtesport
- sportaccommodaties van (boven)regionaal niveau

Aan de hand van deze drie criteria zijn de tien takken van sport geselecteerd. Gekozen is voor relatief populaire sporten (hoge sportdeelname) die gebruik maken van accommodaties met een (boven)regionaal bereik. In het onderzoek zijn de volgende sporten meegenomen: hockey, paardrijden, golf, squash, schaatsen, atletiek, klim- en bergsport, motorcross, gymnastiek/ turnen en zwemmen. Andere sporten zoals voetbal, tennis en zaalsporten kennen ook een hoge sportdeelname, maar de verantwoordelijkheid voor de accommodaties van deze sporten ligt bij de gemeentes. Het bereik van deze accommodaties is eerder lokaal dan regionaal.

In dit rapport ligt de nadruk op het inzicht geven in de vraagaanbod verhouding van sportaccommodaties in de provincie Overijssel. De vraagaanbod gegevens worden verder nog gecombineerd met de situering van de verschillende aanvragen voor een Kulturhus in Overijssel.

2 AANPAK

Om aan de vraag van de provincie Overijssel tegemoet te komen wordt in dit onderzoek een ruimtelijke vraagaanbod analyse uitgevoerd. In dit hoofdstuk staat de verantwoording van de aanpak. Schematisch ziet de vraagaanbod analyse er als volgt uit.

Dit schema staat aan de basis van de hoofdstukindeling. Paragraaf 2.1 tot en met 2.3 gaan over de sportdeelname. De resterende paragrafen 2.4 tot en met 2.6 gaan respectievelijk over accommodaties, reisafstand en ruimtegebruik per sporter.

In overleg met de provincie Overijssel is er voor gekozen om de volgende tien sporten in het onderzoek mee te nemen: hockey, golf, paardrijden, squash, atletiek, klim- en bergsport, turnen, motorcross, zwemmen en schaatsen. De achterliggende gedachte bij de selectie van deze sporten is dat het gaat om accommodaties met regionaal/ bovenlokaal bereik.

2.1 Geconstateerde sportdeelname

Bij deze eerste stap is gepoogd om de situatie in Overijssel zo goed mogelijk te benaderen. Hoe verhouden vraag en aanbod zich in de provincie Overijssel voor de geselecteerde sporten?

Voor het achterhalen van de geconstateerde sportdeelname is gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

- ledentalcijfers van de sportbonden
- het Aanvullend Voorzieningen Onderzoek 2003 (SCP) – afgekort AVO'03
- de Wegener zorgatlas (RIVM-website)

Het was niet mogelijk om één gestandaardiseerde methode toe te passen. De bronnen stonden dat niet toe. Per tak van sport is gekeken wat de meest betrouwbare

oplossing is. Voor een vijftal sporten zijn alleen de georganiseerde sporters in de analyse meegenomen: golf, hockey, klim- en bergsport, motorcross en atletiek.

Voor klim- en bergsport en motorcross zijn geen gegevens bekend over anders/ ongeorganiseerde sporters. Deze sporten zijn niet apart in AVO'03 opgenomen.

Hockey is wel in AVO'03 opgenomen. Toch is er voor gekozen om alleen georganiseerde sporters (leden) in de analyse mee te nemen. Het is moeilijk om de sport buiten verenigingsverband te beoefenen. Tot 1999 was dit in de cijfers terug te zien: de AVO-cijfers kwamen vrijwel overeen met de ledentalcijfers. Het deelnamecijfer van 2003 wijkt daar sterk van af. En daar valt geen verklaring voor te geven. Het is onwaarschijnlijk dat anders/ ongeorganiseerd hockey in vier jaar tijd een enorme vlucht heeft genomen. Het lijkt daarom beter om alleen van de KNHB leden uit te gaan.

Ook bij golf is er een trendbreuk in de AVO-cijfers te zien. En ook voor golf geldt dat tot 1999 de ledentalcijfers van de NGF overeenkwamen met de AVO-cijfers. Dus golf werd niet of nauwelijks anders/ ongeorganiseerd beoefend. Dat heeft ook te maken met het benodigde golfvaardigheidsbewijs om te mogen golfen. In de periode vanaf 1999 is wel een nieuwe golfvariant ontwikkeld: het pitch & putt. Bij deze variant is het wel mogelijk om zonder golfvaardigheidsbewijs te golfen omdat er via twee slagen op een kleine baan de hole wordt bereikt (dit maakt gevaarlijke lange slagen overbodig). De recente groei van anders/ ongeorganiseerde sporters valt hier mogelijk mee te verklaren. Omdat in het onderzoek alleen de vraagaanbod van 'echte' golfbanen wordt meegenomen is het echter beter om alleen van georganiseerde sporters uit te gaan.

Voor atletiek tenslotte is ook een trendbreuk in de AVO-cijfers te zien. Atletiek neemt sterk in populariteit toe, maar dit zijn vooral sporters die hardlopen (en daarvoor niet altijd van atletiekbanen afhankelijk zijn). Dat geldt in mindere mate voor de leden van de KNAU, waardoor gekozen is om van ledentalcijfers uit te gaan.

Voor genoemde sporten is via de bonden het ledental in de provincie Overijssel achterhaald (zie tabel 2.1). Deze zijn via de achtergrondkenmerken leeftijd en inkomen omgezet naar het aantal sporters per wijk/ buurt. Hierbij is gebruik gemaakt van de database Kerncijfers wijken en buurten van het CBS. De NKBV (Klim- en bergsport) leverde postcodegegevens van de leden in Overijssel. Deze zijn direct omgezet in het aantal sporters per wijk/ buurt.

Tabel 2.1 Aantal georganiseerde sporters in Overijssel

Tak van sport	Ledental landelijk (2004)	Ledental Overijssel	Deelname-percentage landelijk (%)	Deelname-percentage Overijssel (%)
Hockey	172.399	8.861	0,80	1,06
Golf	227.908	9.544	1,40	0,86
Atletiek	102.824	5.763	0,63	0,52
Motorcross	33.726	1.270	0,21	0,11
Klim- en bergsport	60.213	2.753	0,37	0,25

Bron: NOC*NSF, sportbonden, bewerking Stichting Recreatie

Voor de overige vijf sporten zijn zowel de georganiseerde sporters als ook de anders/ ongeorganiseerde sporters in de analyse meegenomen. Voor de georganiseerde sporters zijn de bonden benaderd. Deze leverden het ledental voor de provincie Overijssel (behalve de Squash Bond Nederland). Voor de anders/ ongeorganiseerde sporters is gebruik gemaakt van AVO'03 en de zorgatlas van Wegener. De Wegener

zorgatlas zou direct de geconstateerde sportdeelname per gemeente kunnen geven, als de vraagstelling daarvoor zuiver geweest zou zijn geweest. Het is een huishoudenonderzoek waarbij de vraag is gesteld of de sport in het huishouden is beoefend (en niet *hoeveel* leden van het huishouden). De gegevens van de Wegener zorgatlas zijn nu alleen gebruikt om de afwijking van de sportdeelname in Overijssel ten opzichte van het landelijk gemiddelde te kwantificeren. Voor de landelijke sportdeelname is AVO'03 gebruikt. In tabel 2.2 staan de aantallen georganiseerde en anders/ ongeorganiseerde sporters. Deze sporters zijn weer via leeftijd en inkomen omgezet naar het aantal sporters per wijk/ buurt.

Tabel 2.2 Aantal georganiseerde & anders/ ongeorganiseerde sporters in Overijssel

Tak van sport	Ledental landelijk (2004)	Ledental Overijssel	Deelname-percentage landelijk (%)	Deelname-percentage Overijssel (%)
Paardrijden	160.134	10.817	0,98	0,98
Squash	6.262	geen	0,04	geen
Schaatsen	164.111	9897	1,01	0,90
Gymnastiek/ turnen	291.982	29939	1,80	2,71
Zwemmen	151.552	12083	0,93	1,09

Bron: NOC*NSF, sportbonden, bewerking Stichting Recreatie

Tak van sport	Anders/ ongeorganiseerd landelijk (2003)	Anders/ ongeorganiseerd Overijssel (2003)	Deelname-percentage anders/ ongeorganiseerd landelijk (%)	Deelname-percentage anders/ ongeorganiseerd Overijssel (%)
Paardrijden	570.076	38.113	3,52	3,45
Squash	452.937	28.968	2,80	2,62
Schaatsen	1.286.297	58.958	7,94	5,33
Gymnastiek/ turnen	854.556	69.721	5,28	6,31
Zwemmen	5.505.528	342.582	34,00	30,99

Noot: in AVO'03 is deelname uitgedrukt als percentage van sportende bevolking, hier is het uitgedrukt als percentage van de totale bevolking

Bron: Wegener zorgatlas (RIVM website), AVO '03, bewerking Stichting Recreatie

2.2 Potentiële sportdeelname

Door uit te gaan van de geconstateerde sportvraag krijg je geen antwoord op de vraag hoeveel mensen er eigenlijk een bepaalde sport willen beoefenen, maar dat niet kunnen omdat er geen geschikte accommodatie binnen bereik is. Met andere woorden, het levert geen inzicht in de potentiële sportvraag op. Door cijfers over de gemiddelde sportdeelname van Nederlanders te projecteren op de Overijsselse situatie – én deze te vergelijken met geconstateerde sportdeelname uit stap 1 – is het mogelijk om de potentiële sportvraag te achterhalen. Deze aanpak – inzicht in de potentiële sportdeelname – levert naar verwachting vooral goede informatie op over de mogelijkheden om nieuwe sportaccommodaties te realiseren. Door aan 'onvervulde sportvraag' tegemoet te komen kan de sportdeelname worden verhoogd.

Voor de potentiële sportdeelname worden alleen landelijke cijfers gebruikt. De landelijk gemiddelde deelnamecijfers worden geprojecteerd op de situatie in Overijssel. Ook hier geldt dat voor de sporten golf, hockey, atletiek, motorcross en klim- en bergsport alleen georganiseerde sporters zijn meegenomen. In tabel 2.3 is te

zien hoeveel leden er op grond van het landelijk gemiddelde in Overijssel te verwachten zijn. Deze leden zijn met behulp van een leeftijd- en inkomenprofiel over de wijken/ buurten van Overijssel verdeeld.

Tabel 2.3 Aantal georganiseerde sporters op grond van het landelijk gemiddelde

Tak van sport	
Hockey	13.484
Golf	17.927
Atletiek	7.103
Motorcross	670
Klim- en bergsport	4.478

Bron: NOC*NSF, AVO'03 (SCP), bewerking Stichting Recreatie

Voor de overige sporten is ook AVO'03 gebruikt. De aantallen sporters in tabel 2.4 zijn zowel georganiseerde sporters als anders/ ongeorganiseerde sporters. Ook hier is voor leeftijd en inkomen gecorrigeerd.

Tabel 2.4 Aantal sporters op grond van landelijk gemiddelde (leden + anders/ ongeorganiseerde sporters)

Tak van sport	
Paardrijden	13.522
Squash	34.234
Schaatsen	18.821
Gymnastiek/ turnen	46.891
Zwemmen	291.936

Bron: NOC*NSF, AVO'03 (SCP), bewerking Stichting Recreatie

2.3 Toekomstige sportdeelname

Via de eerste twee stappen is de huidige situatie goed in kaart gebracht. Maar hoe ziet de toekomstige situatie er uit? Wat zijn de demografische ontwikkelingen in de provincie Overijssel? En valt er een verschuiving in sportdeelname te verwachten?

De sportdeelname kan toe- of afnemen in de toekomst. In dit onderzoek is de sportdeelname voor de geselecteerde sporten voor het jaar 2020 bepaald. Deels is gebruik gemaakt van nieuwe beschikbare gegevens (AVO'03). Deels kon gebruik gemaakt worden van eerder onderzoek (Stichting Recreatie, 2005). De sportdeelname kan toenemen als gevolg van demografische ontwikkelingen. Hiervoor is de bevolkingsprognose van de provincie Overijssel gebruikt (2004). Hierbij was het alleen mogelijk voor leeftijd te corrigeren (en niet voor inkomen). Ook kan een sport in populariteit toe- of afnemen. Ook daar is voor gecorrigeerd. In tabel 2.5 staan de verwachte aantallen leden in 2020. Om dubbeltelling te voorkomen is de demografische ontwikkeling bij de bepaling van groei/ afname in populariteit afgetrokken van het totaal. Het gaat hierbij om landelijke trends die op Overijssel zijn geprojecteerd.

Tabel 2.5 Verwachte aantal leden in 2020

Tak van sport	Verwachte demografische groei tot 2020 (index 2004 – 2020)	Ledental 2004	Verwacht ledental 2020	Verwachte totale groei tot 2020 (index 2004 – 2020)	Verwachte toename a.g.v. populariteit (index 2004 – 2020)
Hockey	1,036	172.420	260.000	1,508	0,472
Golf	1,103	236.700	400.000	1,690	0,587
Atletiek	1,067	102.824	145.000	1,410	0,337
Motorcross	1,071	33.726	45.000	1,334	0,263
Klim- en bergsport	1,008*	60.213	96.000	1,594	0,586

* Klim- en bergsport is niet in AVO'03 opgenomen. Er is daardoor geen leeftijdprofiel van bekend. Het profiel van de klim- en bergsport lijkt het meest op dat van squash. Er is dan ook van dat profiel gebruik gemaakt.

Bron: NOC*NSF, CBS, Stichting Recreatie(2005), bewerking Stichting Recreatie

In tabel 2.6 staan de cijfers voor de overige vijf sporten. Hierbij is gebruik gemaakt van AVO'03. In bijlage I staat per tak van sport een trendlijn van de verwachte sportdeelname tot 2020.

Tabel 2.6 Verwachte aantal sporters in 2020 (leden + anders/ ongeorganiseerde sporters)

Tak van sport	Verwachte demografische groei tot 2020 (index 2003- 2020)	Sportdeelname 2003	Verwachte sportdeelname in 2020	Verwachte totale groei tot 2020 (index 2003 – 2020)	Verwachte toename a.g.v. populariteit (index 2003 – 2020)
Paardrijden	1,008	570.076	610.000	1,070	0,062
Squash	1,008	452.937	400.000	0,883	-0,125
Schaatsen	1,067	1.286.297	1.300.000	1,011	-0,057
Gymnastiek/turnen	1,008	854.556	725.000	0,848	-0,160
Zwemmen	1,074	5.505.528	5.800.000	1,053	-0,021

Bron: AVO'03 (SCP), CBS, Stichting Recreatie(2005), bewerking Stichting Recreatie

2.4 Accommodaties

Een zorgvuldige inventarisatie van accommodaties is nodig om een vraagaanbod analyse te doen. Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van een bestaande inventarisatie van de provincie Overijssel. Om versturende grenseffecten aan de randen van de provincie te minimaliseren zijn ook de accommodaties in aangrenzende provincies achterhaald. Deze zijn via internetsites achterhaald (startpagina's als www.golf.nl, www.klimmen.nl en gemeentesites).

Het gaat om de accommodaties in de nabijheid van de provinciegrens. In principe is er een buffer van 10 kilometer rond de provincies getrokken. De gemeentes die binnen deze buffer vallen zijn meegenomen in de inventarisatie. Duitsland – Overijssel grenst voor een deel ook aan Duitsland – heeft een ander coördinatenstelsel dan Nederland (geen RD-stelsel), waardoor het niet mogelijk om die accommodaties mee te nemen in het ruimtelijk model.

Van de accommodaties zijn de locaties (adresgegevens) én de capaciteit (in m²) achterhaald. Voor de kaart met toekomstige sportdeelname in 2020 zijn geen nieuwe accommodaties toegevoegd. Met andere woorden, het aanbod is bij deze kaarten gelijk gehouden aan de huidige situatie.

2.5 Reisafstand

Om vraag en aanbod te kunnen koppelen is de afstand nodig die mensen bereid zijn om af te leggen naar de accommodatie. Voor deze reisafstand, die per tak van sport verschilt, is de gemiddelde reisafstand gehanteerd. In de kaarten (analyse) wordt een hemelsbrede afstand gehanteerd. In de praktijk is dat niet reëel. De gemiddelde reisafstand is daarom gecorrigeerd voor 'bochtigheid'. De omrekenfactor hiervoor is 1,2. In tabel 2.7 staan de gehanteerde reisafstanden derhalve in kilometers enkele reis, gecorrigeerd voor 'bochtigheid'.

Tabel 2.7 Gehanteerde reisafstanden per tak van sport, enkele reis tot de accommodatie

Tak van sport	Gemiddelde reisafstand (km)
Hockey	8
Paardrijden	10
Golf	21
Squash	8
Schaatsen	17
Atletiek	10
Klim- en bergsport	17
Motorcross	17
Gymnastiek/ turnen	17
Zwemmen	8

Bron: bewerking Stichting Recreatie

Voor een drietal sporten is ook een kaart opgenomen met een alternatieve reisafstand: hockey, paardrijden en schaatsen. De alternatieve reisafstand is korter en is in feite een soort normstelling. Het is de gemiddelde reisafstand van jongeren onder 18 jaar. De genoemde sporten worden voornamelijk door deze doelgroep beoefend. Zij hebben niet de mogelijkheid om zelf met de auto te reizen en zijn aangewezen op de fiets. Zij zijn dus extra gebaat bij een korte reisafstand. Voor hockey is een alternatieve reisafstand van 4 km, voor paardrijden 6 km en voor schaatsen 11 km.

2.6 Ruimtegebruik per sporter

Bij de vraagaanbod vergelijking zijn m² de eenheid van rekenen. De sportdeelname cijfers moeten daarom vermenigvuldigd worden met een kengetal 'ruimtegebruik per sporter'. Het ruimtegebruik per sporter verschilt sterk per tak van sport, zoals in tabel 2.8 is te zien.

Tabel 2.8 Gehanteerde kengetallen 'ruimtegebruik per sporter'

Tak van sport	Kengetal georganiseerde sport (m ² /sporter)	Kengetal anders/ ongeorganiseerde sport (m ² /sporter)
Hockey	27,97	Niet nodig
Paardrijden*	85,32	47,06
Golf	353,12	Niet nodig
Squash	0,49	0,20
Schaatsen	0,56	0,43
Atletiek	35,84	Niet nodig
Klim- en bergsport	0,36	Niet nodig
Motorcross	112,32	Niet nodig
Gymnastiek/ turnen	Onbekend	Onbekend
Zwemmen**	0,20	0,09

*Kengetallen aangepast ten opzichte van onderzoek 'Ruimte voor sport'(Stichting Recreatie, 2005)

** Kengetallen aangepast ten opzichte van onderzoek 'Ruimte voor sport'(Stichting Recreatie, 2005)- nu alleen geldig voor overdekte zwembaden

Bron: Stichting Recreatie (2005), bewerking Stichting Recreatie

De gehanteerde kengetallen komen uit een eerder onderzoek naar ruimte voor sport (Stichting Recreatie, 2005) en zijn in het geval van paardrijden en zwemmen aangepast/ verbeterd.

2.7 Tekortentabellen - leeswijzer

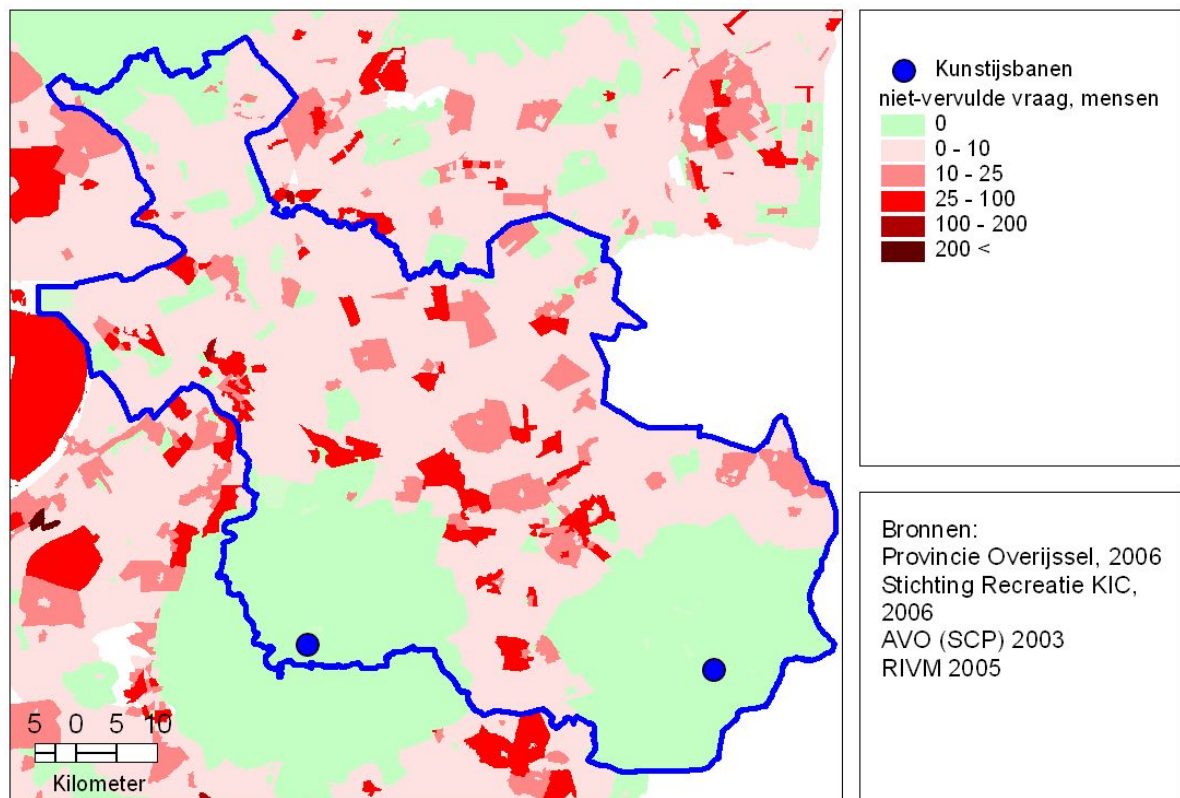
In hoofdstuk 3 tot en met 12 staan per tak van de sport de kaarten met tekorten gegeven. Bij elke kaart staat een tabel met daarin de tekorten in getallen (aantal niet bediende sporters). Zo'n tabel bevat de volgende onderdelen:

- Aanbod (uitgedrukt in te faciliteren aantal sporters). Dit is de gezamenlijke capaciteit van de accommodaties die binnen de grenzen van Overijssel liggen. De accommodaties die zijn geïnventariseerd om de grenseffecten te minimaliseren zijn hierin niet meegenomen
- Totale vraag (uitgedrukt in aantal sporters). Dit is de totale vraag binnen de grenzen van Overijssel. Ook hier geldt dat de vraag in de grensstreek van Overijssel niet is meegenomen.
- Tekort zonder rekening te houden met afstand (uitgedrukt in sporters). Dit is de totale vraag binnen Overijssel minus het aanbod.
- Tekort met reisafstand (uitgedrukt in sporters). Dit is de uiteindelijke uitkomst van de tekortenanalyse en geeft het totale tekort weer dat in de kaart zichtbaar is.
- Percentage tekort dat door spreading wordt veroorzaakt (%). Een tekort kan door een capaciteitsgebrek of door de reisafstand veroorzaakt worden. Dit percentage geeft aan hoeveel van het tekort aan de reisafstand toegekend kan worden (formule: $1 - (\text{tekort zonder reisafstand} / \text{tekort met reisafstand})$).

3 SCHAATSEN

Dit hoofdstuk begint met het presenteren van de 4 kaarten voor schaatsen: geconstateerde vraag met gemiddelde reisafstand, geconstateerde vraag met kortere reisafstand, potentiële vraag en toekomstige vraag. Bij elke kaart staat een tabel met de belangrijkste cijfermatige uitkomsten. Aan het eind van het hoofdstuk staan de belangrijkste interpretaties en conclusies.

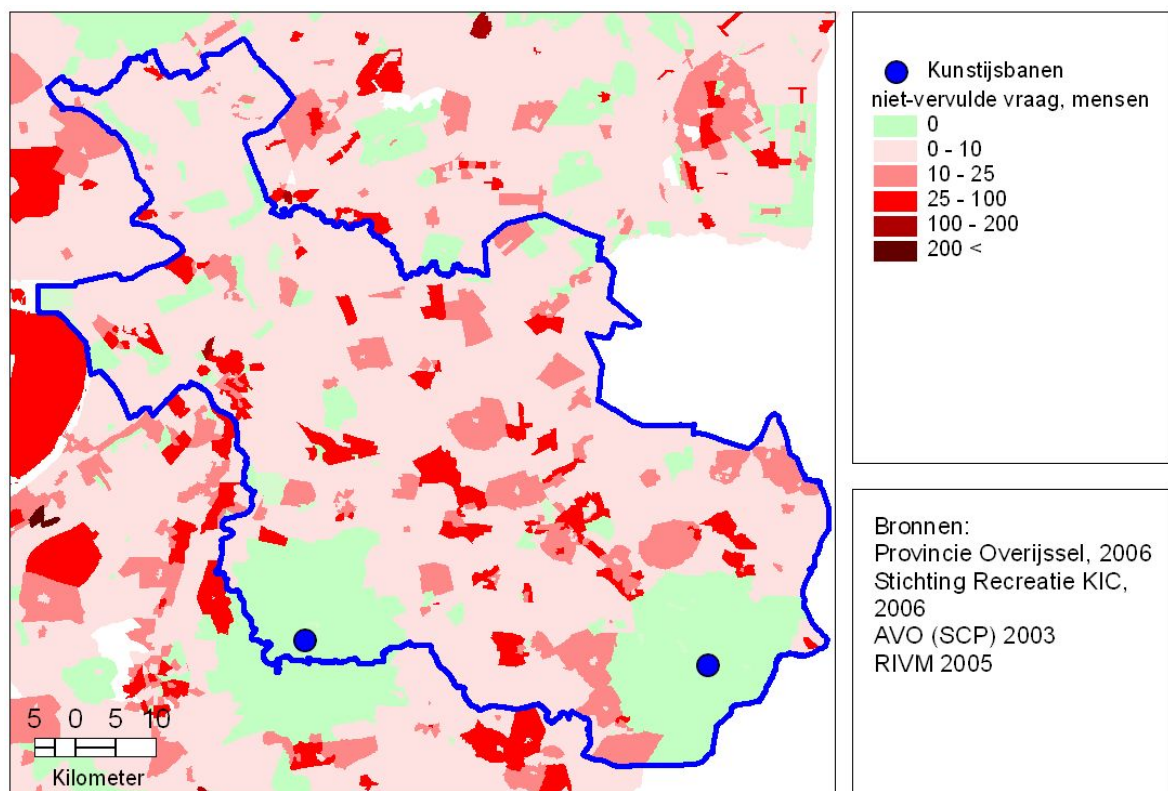
Kaart 3.1 Vraagaanbod schaatsen, geconstateerde sportdeelname met reisafstand van 17 km

Tabel 3.1 Afstemming van vraag en aanbod voor schaatsen, geconstateerde vraag, reisafstand 17 km

Totaal aanbod (sporters)	13.931
Totale vraag (sporters)	12.825
Tekort zonder rekening te houden met afstand (sporters)	-1.106
Tekort met reisafstand (sporters)	8.002
Percentage tekort dat door spreiding wordt veroorzaakt	100%

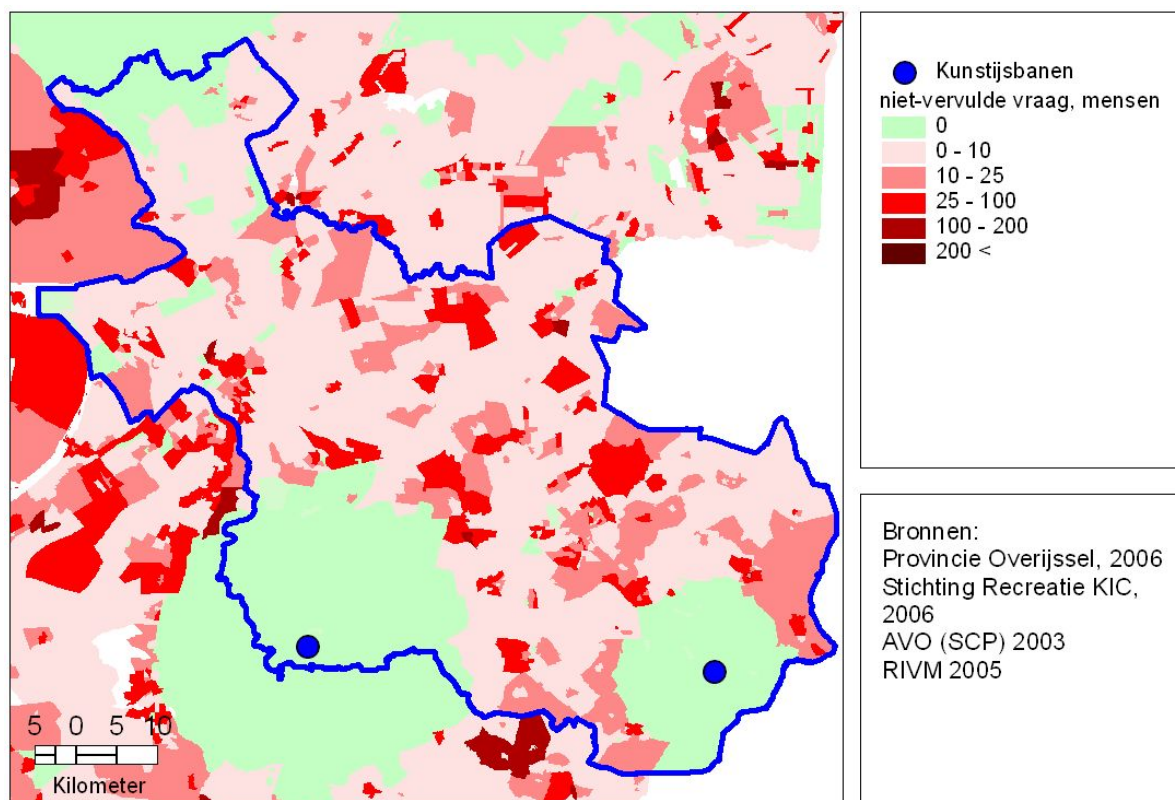
Kaart 3.2 Vraag aanbod schaatsen, geconstateerde sportdeelname met reisafstand van 11 km

Tabel 3.2 Afstemming van vraag en aanbod voor schaatsen, geconstateerde vraag, reisafstand 11 km

Totaal aanbod (sporters)	13.931
Totale vraag (sporters)	12.825
Tekort zonder rekening te houden met afstand (sporters)	-1.106
Tekort met reisafstand (sporters)	9.771
Percentage tekort dat door spreiding wordt veroorzaakt	100%

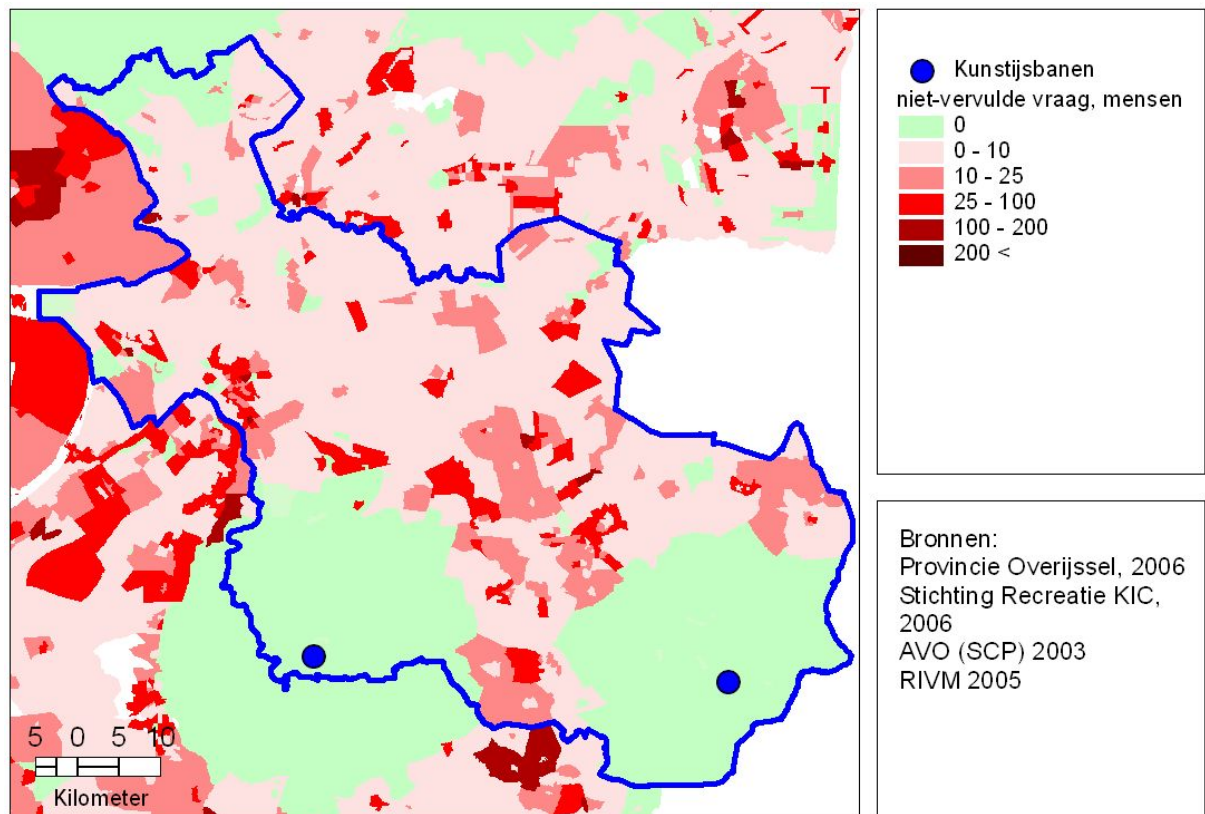
Kaart 3.3 Vraag aanbod schaatsen, potentiële sportdeelname, reisafstand 17 km

Tabel 3.3 Afstemming van vraag en aanbod voor schaatsen, potentiële vraag, reisafstand 17 en 11 km

	17 km	11 km
Totaal aanbod (sporters)	13.931	13.931
Totale vraag (sporters)	18.821	18.821
Tekort zonder rekening te houden met afstand (sporters)	5.430	5.430
Tekort met reisafstand (sporters)	11.884	12.658
Percentage tekort dat door spreiding wordt veroorzaakt	54%	57%

Kaart 3.4 Vraag aanbod schaatsen, toekomstige sportdeelname, reisafstand 17 km

Tabel 3.4 Afstemming van vraag en aanbod voor schaatsen, toekomstige vraag, reisafstand 17 en 11 km

	17 km	11 km
Totaal aanbod (sporters)	13.931	13.931
Totale vraag (sporters)	14.956	14.956
Tekort zonder rekening te houden met afstand (sporters)	1.025	1.025
Tekort met reisafstand (sporters)	9.710	11.722
Percentage tekort dat door spreiding wordt veroorzaakt	89%	91%

Sportdeelname in Overijssel

De deelname aan schaatsen blijft in Overijssel achter bij het landelijk gemiddelde. Dit geldt in sterkere mate voor de anders/ ongeorganiseerde sporters, dan voor de leden van de KNSB. Voor de leden geldt dat de Overijsselse deelname aan schaatsen 12% lager is. Voor de anders/ ongeorganiseerde sporters is de Overijsselse deelname 49% lager dan landelijk gemiddeld.

De toekomstige sportdeelname verschilt niet veel van de huidige situatie. Naar verwachting zal de deelname aan schaatsen niet veel toenemen. Het aantal georganiseerde schaatsters neemt waarschijnlijk wel iets toe (zie bijlage 1) maar van het aantal anders/ ongeorganiseerde schaatsters valt eerder een kleine afname te verwachten.

Tekorten

Er is in principe geen capaciteitsgebrek in de provincie Overijssel. Er bevindt zich een 400 meter baan in Deventer en een 200 meterbaan in Enschede. In tabel 3.1 is te zien dat als er niet met reisafstand gewerkt wordt, dat er dan zelfs een – klein – overschot is in de huidige situatie. Als de analyse wordt uitgevoerd met een reisafstand van 17 km is er wel een tekort van 8.000 sporters. Als er wordt gerekend met een reisafstand van 11 km (voor jongeren onder 18 jaar) loopt dit tekort op tot 9.771 sporters.

De schaatsbaan in Enschede heeft een kleinere 'groene cirkel' dan in Deventer. De – grotere – baan in Deventer wordt niet volledig gevuld. Capaciteit is daar niet het probleem, de reisafstand wel. In Enschede is de baan wel volledig gevuld. Dit is nog duidelijker te zien in de kaart met potentiële vraag, waar de 'groene cirkel' aanmerkelijk kleiner is. Dit kan als een onderbouwing van de plannen voor uitbreiding/ renovatie van de baan in Enschede worden geïnterpreteerd.

De grote rode vlekken in Flevoland/ Noord-Oostpolder geven een vertekend beeld. De legendakeuze is resterende m² (absoluut). Doordat de wijken/ buurten een grote oppervlakte hebben lijkt het tekort daar groter dan het is. Toch is daar wel een tekort dat vooral ook bij de geconstateerde sportdeelname opvalt. De verklaring daarvoor ligt in de recent gesloten kunstijsbaan in Dronten. Blijkbaar was de sportdeelname door de aanwezigheid van deze accommodatie hoger dan gemiddeld (de cijfers over sportdeelname zijn van vóór de sluiting van de accommodatie).

Toekomstig ruimtegebruik

Op dit moment – zeker met de renovatie in Enschede – is de capaciteit van de kunstijsbanen geen probleem. Vraag en aanbod zijn in overeenstemming. Het feit dat er slechts twee accommodaties zijn in de provincie maakt dat spreading/ reisafstand wel een probleem is in Overijssel. Het tekort van 8.000 als gevolg van het rekenen met een reisafstand kan voor een deel worden weggewerkt door realisatie van een nieuwe kunstijsbaan. Kaart 3.3 laat zien dat er – rekenend met het landelijk gemiddelde – wel mogelijkheden liggen voor een hogere sportdeelname als er meer accommodaties binnen bereik liggen. De sportdeelname zal in de periode tot 2020 niet veel toenemen. Daar valt geen grote toename aan sportdeelname van te verwachten. Vooral het noorden van de provincie en Zwolle/ Kampen kennen tekorten.

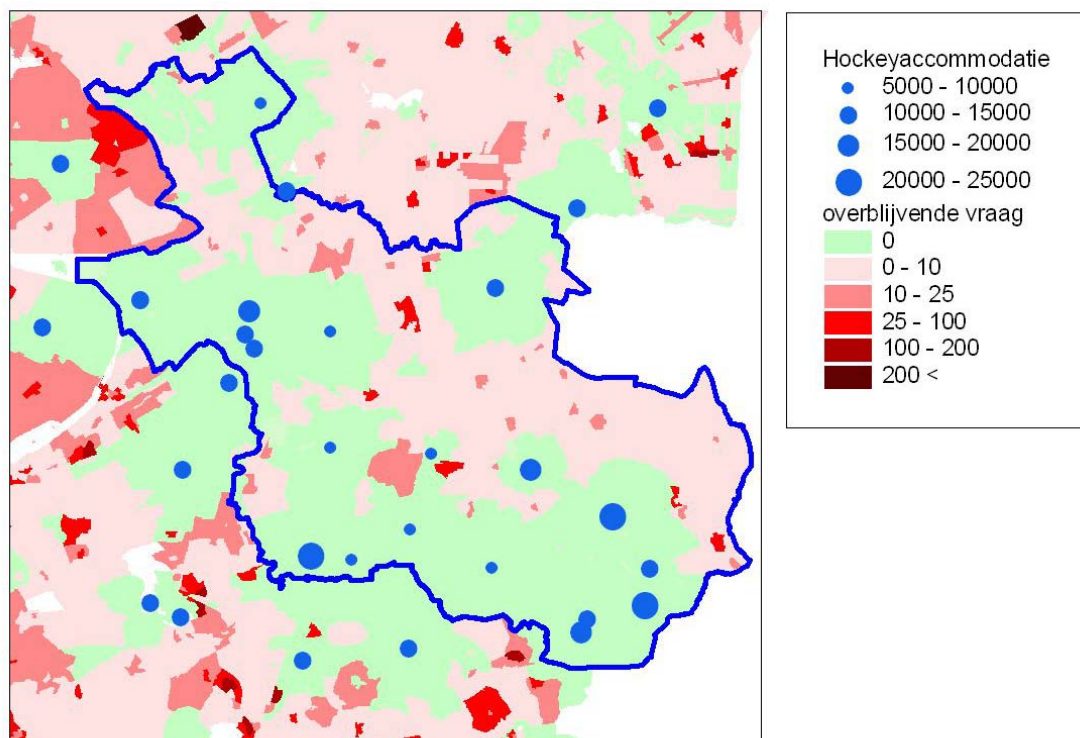
Mogelijk dat de kunstijsbaan in Dronten een doorstart maakt. Ook zijn er plannen voor een ijsbaan in het nabijgelegen Biddinghuizen. Twee banen op zo'n korte afstand van elkaar lijkt niet efficiënt. Zeker niet als blijkt dat de spreading/ reisafstand de enige oorzaak is voor een tekort in Overijssel. Ook in Hoogeveen zijn er plannen voor een nieuwe kunstijsbaan. Daar zouden inwoners uit het Noorden/ Noordoosten van Overijssel gebruik van kunnen maken. Uit de kaarten – vooral die van potentiële sportdeelname – blijkt dat er op die plek aan een vraag tegemoet wordt gekomen.

Mogelijk dat de sportdeelname in Overijssel toeneemt bij de realisatie van een nieuwe baan in Hogeveen en de renovatie van de baan in Enschede (en op het landelijk gemiddelde uitkomt). Aan de andere kant bestaat het risico dat de sportdeelname afneemt bij definitieve sluiting van de kunstijsbaan in Dronten. Waarschijnlijk zijn er veel sporters uit Kampen en Zwolle die van deze baan gebruik maakten.

4 HOCKEY

Dit hoofdstuk begint met het presenteren van de 4 kaarten voor hockey: geconstateerde vraag (twee verschillende reisafstanden), potentiële vraag en toekomstige vraag. Bij elke kaart staat een tabel met de belangrijkste cijfermatige uitkomsten. Aan het eind van het hoofdstuk staan de belangrijkste interpretaties en conclusies.

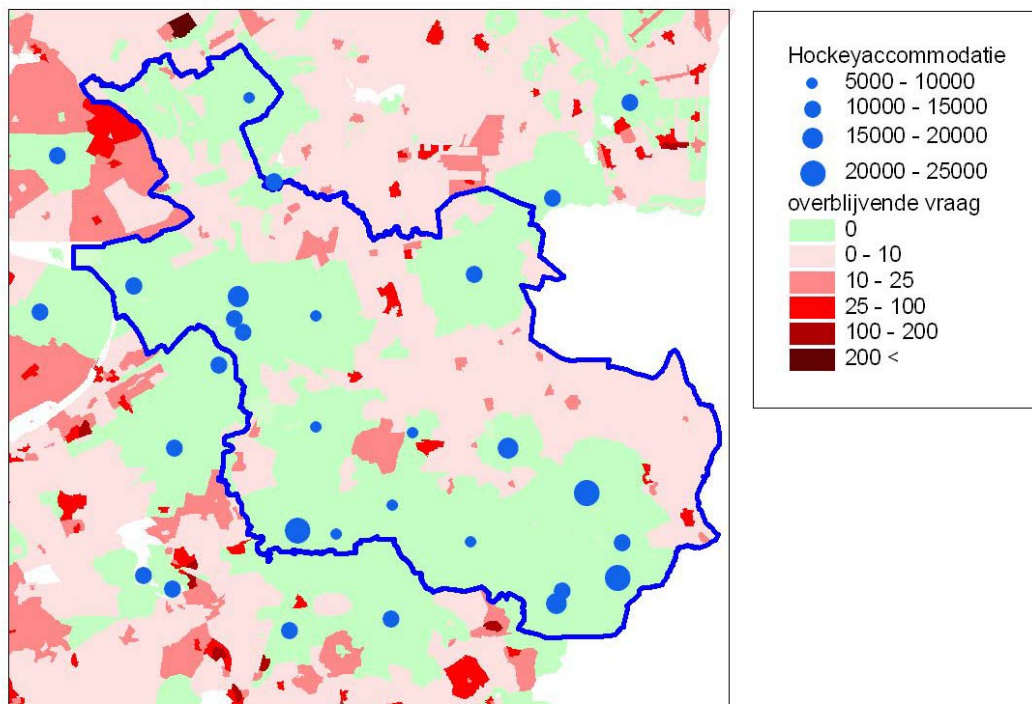
Kaart 4.1 Vraagaanbod hockey, geconstateerde sportdeelname met gemiddelde reisafstand 8 km

Tabel 4.1 Afstemming van vraag en aanbod voor hockey, geconstateerde vraag – reisafstand 8 km

Totaal aanbod (in te faciliteren aantal leden)	11.088
Totale vraag (in leden)	8.861
Tekort zonder rekening te houden met afstand (in leden)	- 2.227
Tekort met reisafstand (in leden)	1.731
Percentage tekort dat door spreiding wordt veroorzaakt	100%

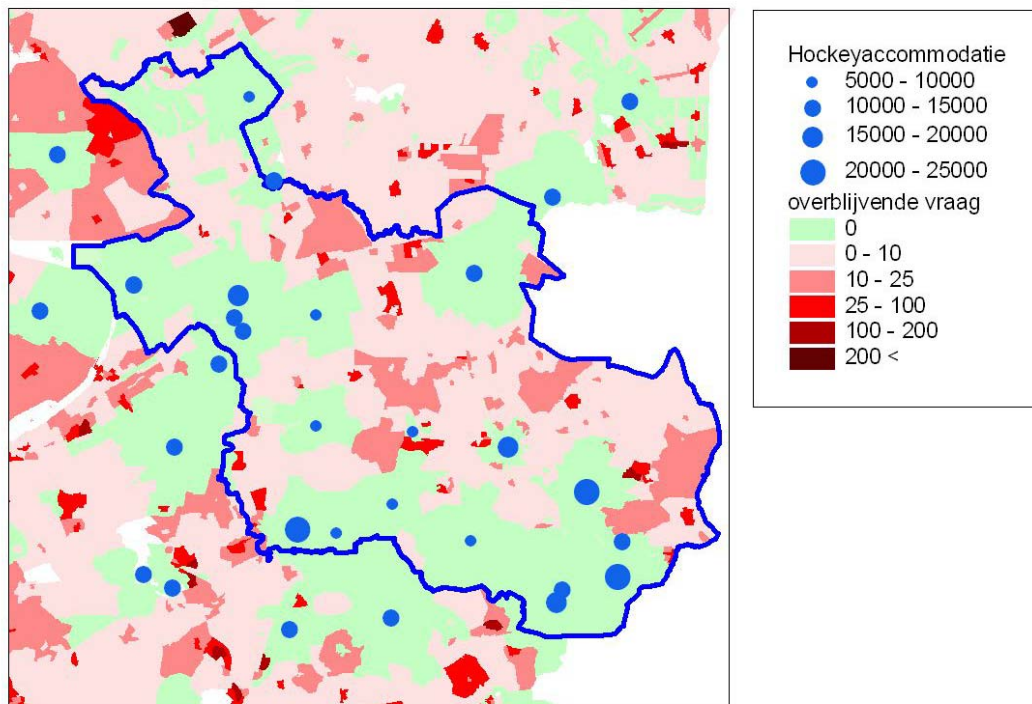
Kaart 4.2 Vraag aanbod hockey, geconstateerde sportdeelname met reisafstand van 4 km

Tabel 4.2 Afstemming van vraag en aanbod voor hockey, geconstateerde vraag – reisafstand 4 km

Totaal aanbod (in te faciliteren aantal leden)	11.088
Totale vraag (in leden)	8.861
Tekort zonder rekening te houden met afstand (in leden)	- 2.227
Tekort met reisafstand (in leden)	3.718
Percentage tekort dat door spreiding wordt veroorzaakt	100%

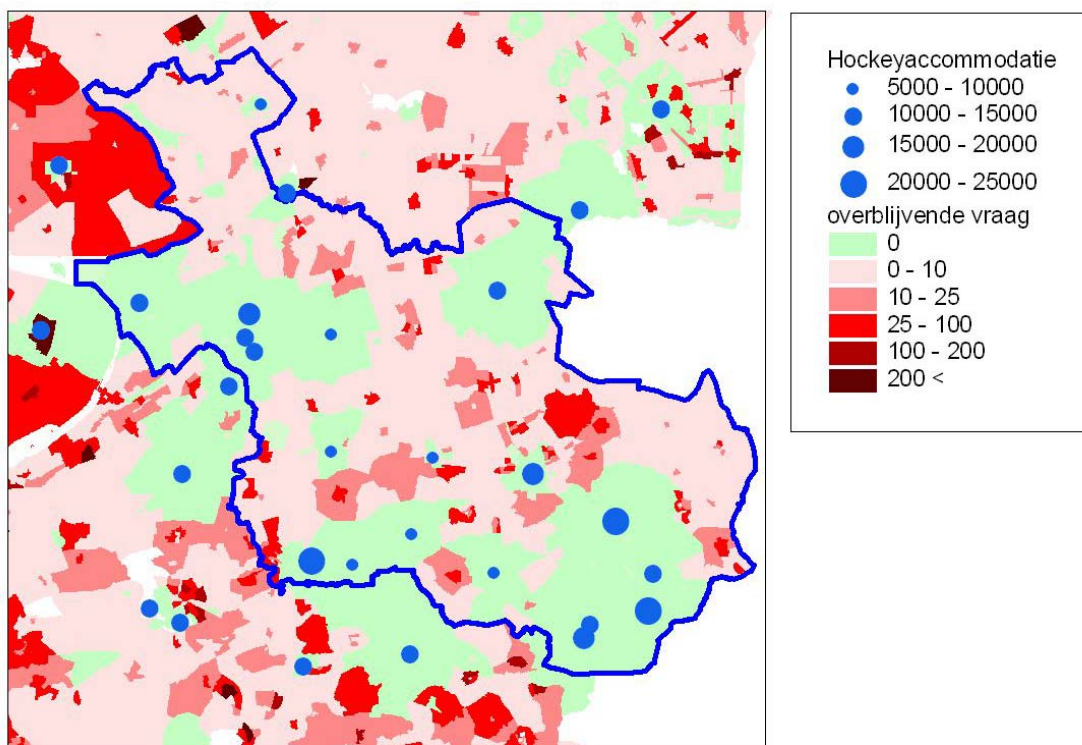
Kaart 4.3 Vraag aanbod hockey, potentiële sportdeelname met gemiddelde reisafstand 8 km

Tabel 4.3 Afstemming van vraag en aanbod voor hockey, potentiële vraag – reisafstand 8 & 4 km

	Reisafstand 8 km	Reisafstand 4 km
Totaal aanbod (in te faciliteren aantal leden)	11.088	11.088
Totale vraag (in leden)	13.484	13.484
Tekort zonder rekening te houden met afstand (in leden)	2.396	2.396
Tekort met reisafstand (in leden)	4.136	6.169
Percentage tekort dat door spreiding wordt veroorzaakt	42%	61%

Kaart 4.4 Vraagaanbod hockey, toekomstige sportdeelname met gemiddelde reisafstand 8km

Tabel 4.4 Afstemming van vraag en aanbod voor hockey, toekomstige vraag – reisafstand 8 & 4 km

	Reisafstand 8 km	Reisafstand 4 km
Totaal aanbod (in te faciliteren aantal leden)	11.088	11.088
Totale vraag (in leden)	14.570	14.570
Tekort zonder rekening te houden met afstand (in leden)	3.482	3.482
Tekort met reisafstand (in leden)	5.168	7.316
Percentage tekort dat door spreiding wordt veroorzaakt	33%	52%

Sportdeelname

De sportdeelname aan hockey blijft in Overijssel achter bij het landelijk gemiddelde. De geconstateerde vraag in Overijssel is 8.861 leden. Op grond van een landelijk gemiddelde zouden er 13.484 leden te verwachten zijn in Overijssel. Hockey wordt voornamelijk door jeugd beoefend. Op grond van demografie valt er geen sterke toename van het aantal hockeyers te verwachten. Wel is het zo dat de sport sterk in populariteit toeneemt. Het verwachte toekomstig aantal hockeyers in Overijssel in 2020 is 14.570 leden.

Tekorten

In de huidige situatie is er aan capaciteit geen gebrek. Het aanbod is hoger dan de vraag. Als er rekening wordt gehouden met de reisafstand is er wél een tekort. Uitkomst van het model is dat ongeveer 1.730 hockeyers meer dan 8 km moeten afleggen naar hun accommodatie. Als de reisafstand wordt verkleind tot 4 km (voor jongeren <18 jaar) dan loopt dit tekort op tot 3.718 leden.

Let wel, dat is de uitkomst van een rekenkundige benadering. De praktijk kan anders uitpakken. De vraag is namelijk berekend door het geconstateerde ledental in Overijssel netjes over de provincie Overijssel te verdelen aan de hand van leeftijd- en inkomenprofiel. De geconstateerde vraag kent daardoor geen correctie *binnen* de provincie. In de praktijk kan de vraag meer in de nabijheid van de bestaande accommodaties bevinden dan kaart 4.1 laat zien. In dat geval is het tekort van 1.730 sporters als gevolg van een te lange reisafstand te hoog.

Landelijk ligt de sportdeelname hoger dan in Overijssel. Als dit landelijk gemiddelde op de situatie in Overijssel wordt geprojecteerd zou er wel een tekort aan hockeyvelden zijn. Het is niet duidelijk of de sportdeelname aan hockey achterblijft bij het landelijk gemiddelde omdat er niet genoeg accommodaties binnen bereik zijn, of dat het een intrinsieke voorkeur van de Overijsselse bevolking is (een intrinsieke voorkeur om een andere sport te beoefenen of om minder te sporten).

Zo is het bekend dat er in de regio Twente relatief veel gevoetbald wordt. Meer dan het landelijk gemiddelde. Bij de interpretatie van de kaarten zou daar rekening mee gehouden moeten worden. De intrinsieke voorkeur voor voetbal in deze regio gaat waarschijnlijk ten koste gaan van de sportdeelname aan hockey in deze regio.

Dat er over het algemeen in Overijssel geen tekort aan capaciteit is, wil niet zeggen dat er lokaal geen capaciteitsproblemen zijn. Bijvoorbeeld de locatie in Nijverdal lijkt een te kleine capaciteit te hebben.

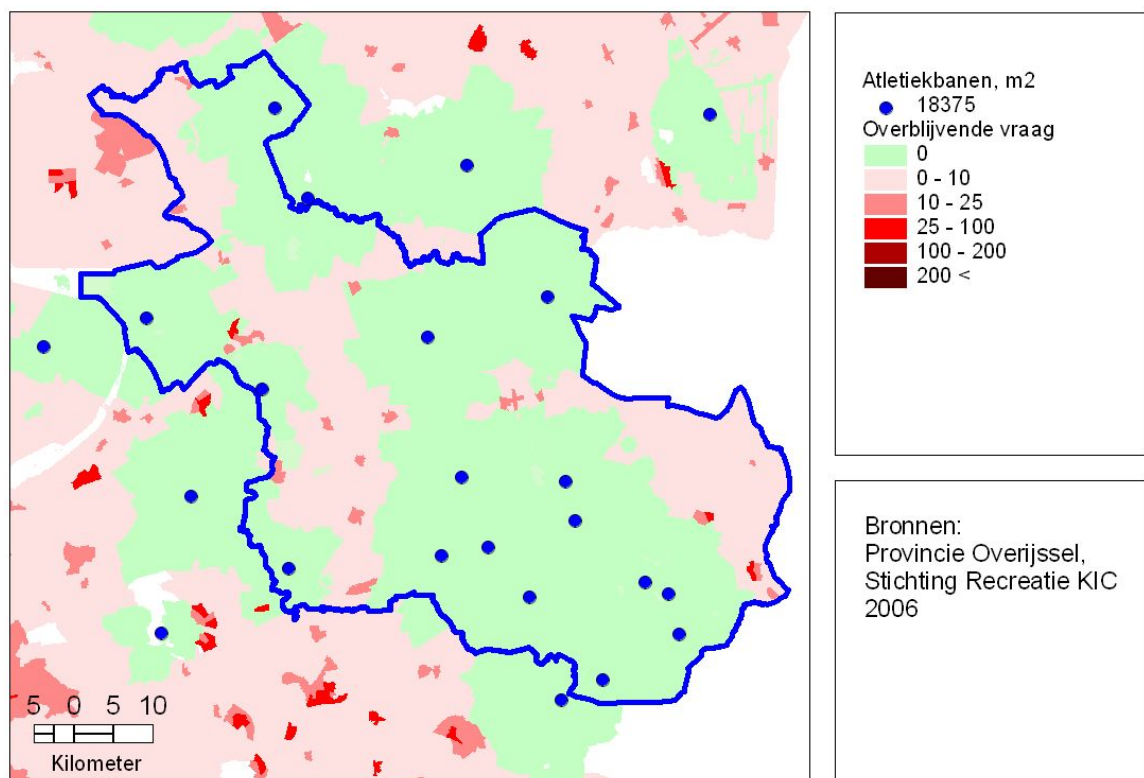
Toekomstig ruimtegebruik

In de periode tot 2020 lijkt er extra ruimte voor hockey nodig te zijn. De groei in sportdeelname is in kaart 4.4 opgeteld bij de geconstateerde vraag (kaart 4.1). Zonder extra accommodaties is de verwachting dat het tekort oploopt tot ruim 5.000 leden die niet met accommodatieruimte bediend worden. Daarvan komt 33 % op rekening van reisafstand/ spreading. Het beeld van de kaart van de toekomstige sportdeelname verschilt iets van de vorige kaarten omdat er niet voor inkomen gecorrigeerd kon worden. Bijvoorbeeld in het Noordoostelijk deel van Twente zou een tekort kunnen ontstaan.

5 ATLETIEK

Dit hoofdstuk begint met het presenteren van de 3 kaarten voor atletiek: geconstateerde vraag met gemiddelde reisafstand, potentiële vraag en toekomstige vraag. Bij elke kaart staat een tabel met de belangrijkste cijfermatige uitkomsten. Aan het eind van het hoofdstuk staan de belangrijkste interpretaties en conclusies.

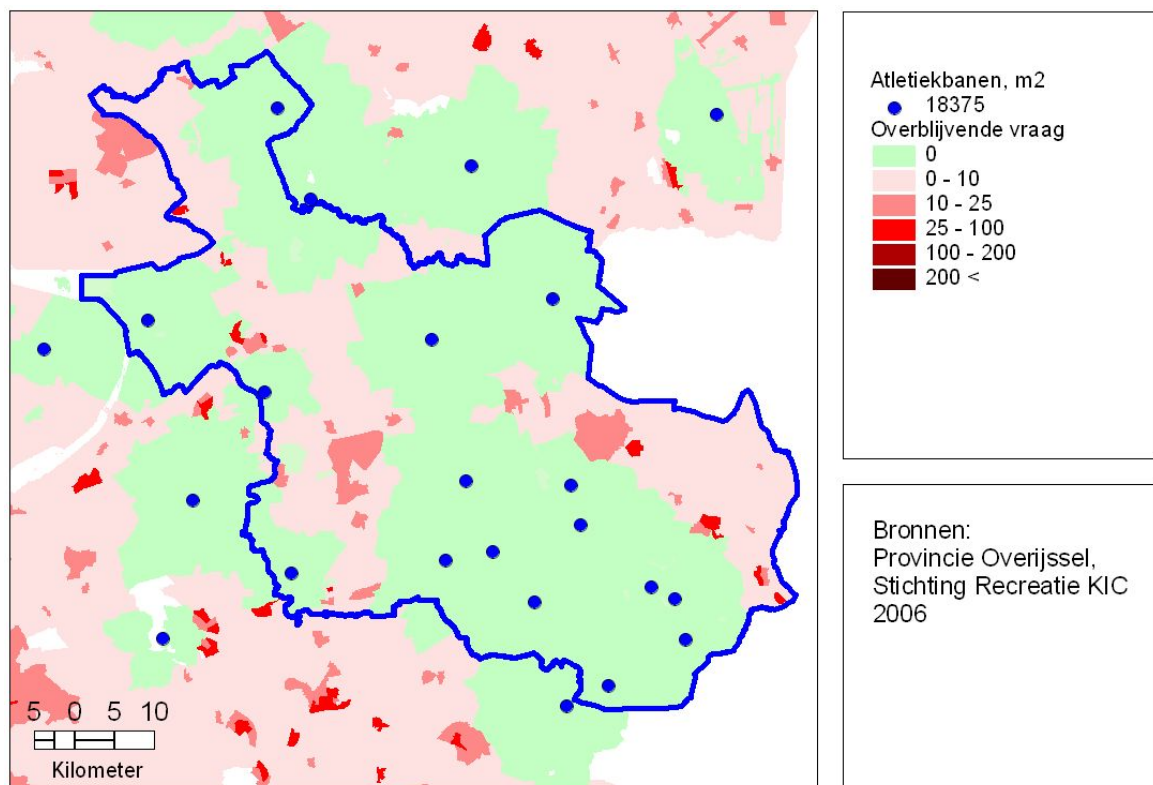
Kaart 5.1 Vraag aanbod atletiek, geconstateerde sportdeelname met gemiddelde reisafstand

Tabel 5.1 Afstemming van vraag en aanbod voor atletiek, geconstateerde vraag

Totaal aanbod (in te faciliteren aantal leden)	8.203
Totale vraag (in leden)	5.699
Tekort zonder rekening te houden met afstand (in leden)	- 2.504
Tekort met reisafstand (in leden)	1.139
Percentage tekort dat door spreiding wordt veroorzaakt	100%

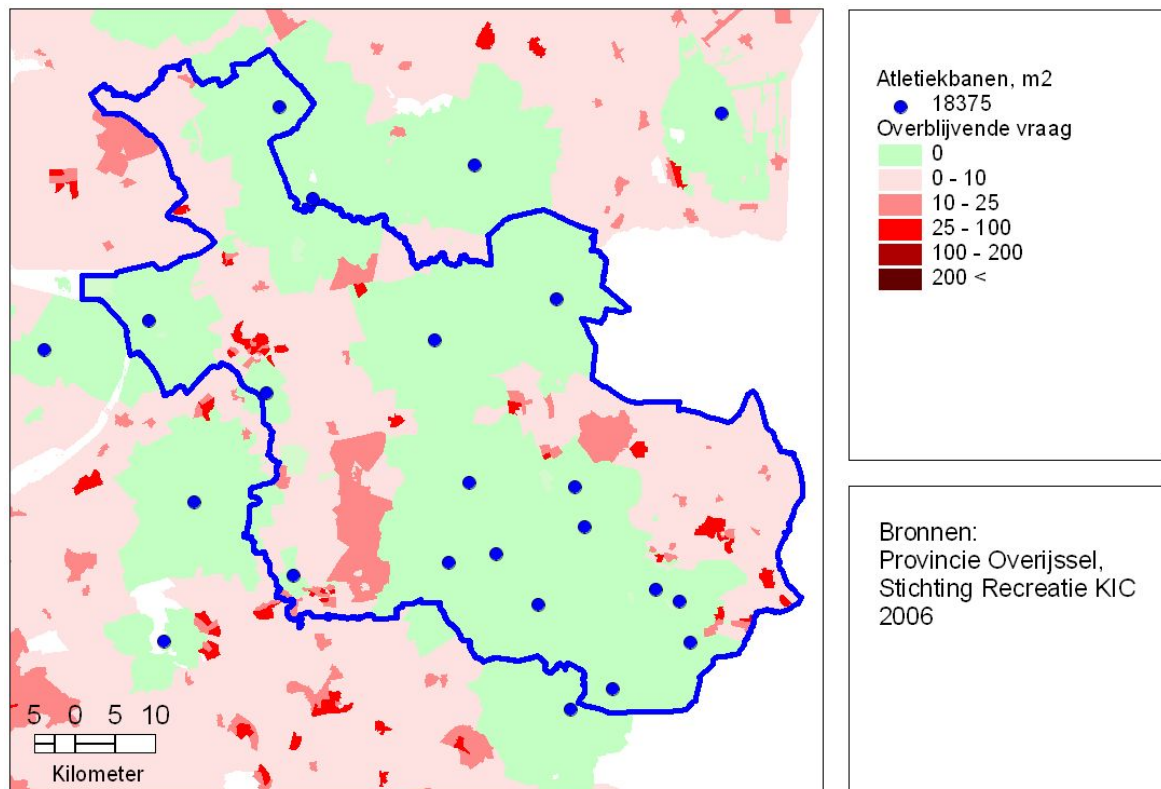
Kaart 5.2 Vraagaanbod atletiek, potentiële sportdeelname

Tabel 5.2 Afstemming van vraag en aanbod voor atletiek, potentiële vraag

Totaal aanbod (in te faciliteren aantal leden)	8.203
Totale vraag (in leden)	7.103
Tekort zonder rekening te houden met afstand (in leden)	-1.100
Tekort met reisafstand (in leden)	1.694
Percentage tekort dat door spreiding wordt veroorzaakt	100%

Kaart 5.3 Vraagaanbod atletiek, toekomstige sportdeelname

Tabel 5.3 Afstemming van vraag en aanbod voor atletiek, toekomstige vraag

Totaal aanbod (in te faciliteren aantal leden)	8.203
Totale vraag (in leden)	9.859
Tekort zonder rekening te houden met afstand (in leden)	1.656
Tekort met reisafstand (in leden)	3.410
Percentage tekort dat door spreiding wordt veroorzaakt	51%

Sportdeelname

Voor de sportdeelname aan atletiek geldt eigenlijk hetzelfde als voor hockey. De sportdeelname aan atletiek blijft in Overijssel achter bij het landelijk gemiddelde. De geconstateerde vraag in Overijssel is 5.699 leden. Op grond van een landelijk gemiddelde zouden er 7.103 leden te verwachten zijn in Overijssel. Atletiek wordt relatief veel door ouderen beoefend. Ook neemt de sport sterk toe in populariteit. Het verwachte toekomstig aantal atleten in Overijssel in 2020 is 9.859 leden.

Tekorten

Voor atletiekbanen geldt dat er geen capaciteitsgebrek is. Dat blijkt uit de cijfers in tabel 5.1 (het aanbod is hoger dan de vraag) en dat wordt bevestigd door de KNAU (die aangeeft dat bij atletiekbanen de capaciteit zelden in het gedrang komt).

Wat er voor atletiek toe doet is de spreiding van atletiekbanen. De KNAU heeft een beleid dat er op gericht is om een optimale spreiding van atletiekbanen te bewerkstelligen. Open plekken in het spreidingspatroon wil zij oplossen met kleine velden/ accommodaties (niet altijd een atletiekbaan, maar velden ter grootte van bijvoorbeeld een voetbalveld).

Het spreidingspatroon van atletiekbanen in Overijssel is vrij goed. Er ontbreken alleen accommodaties in de dunbevolkte delen van de provincie. Het tekort van 1.139 leden komt op rekening van deze 'witte vlekken' en is volledig met spreiding te verklaren. In het Noordoosten van Twente is een klein tekort (of kan een tekort gaan ontstaan), maar mogelijk valt dit ook te verklaren voor een intrinsieke voorkeur voor een andere sport in deze regio – namelijk voetbal (zie ook verklaring bij hockey).

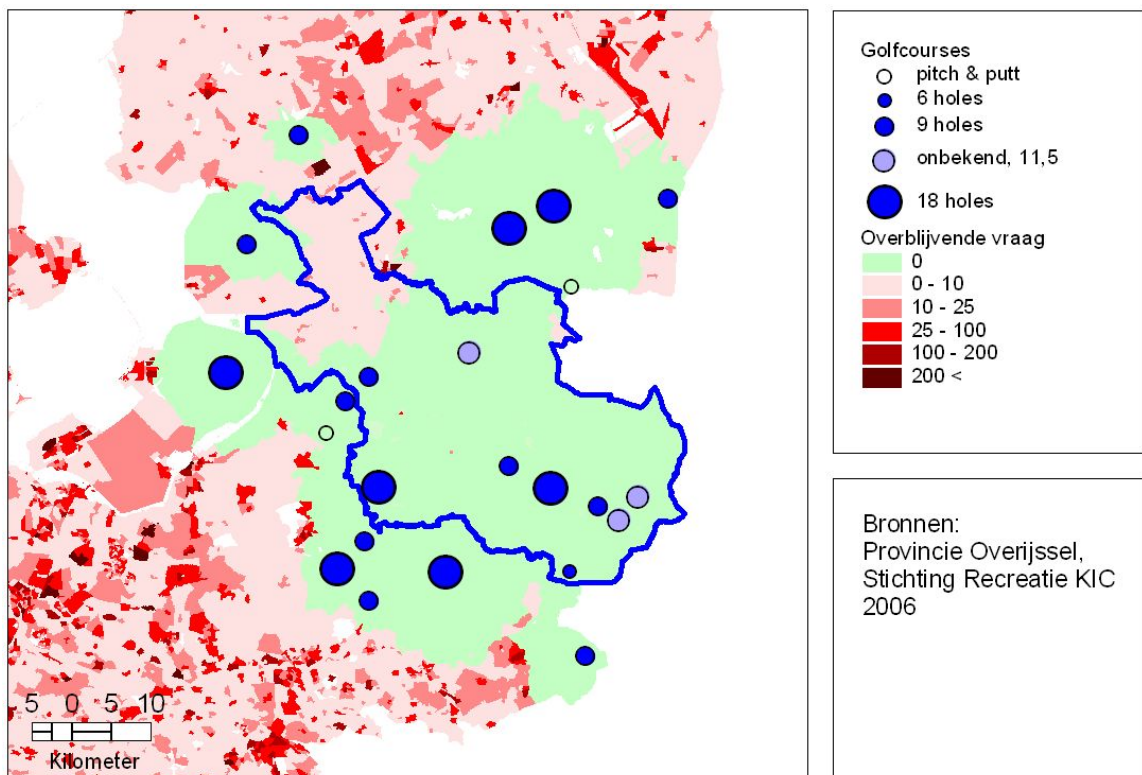
Toekomstig ruimtegebruik

De verwachting is dat de sportdeelname aan atletiek zal toenemen. Hierdoor lopen de tekorten (als gevolg van spreiding op). In tabel 5.3 staat voor de toekomstige sportdeelname ook een tekort van 1.656 leden als gevolg van capaciteitsgebrek. Of dat tekort ook echt op zal treden is niet zeker – aangezien de KNAU aangeeft dat er in veel gevallen nog wat 'rek' in het benutten van bestaande atletiekbanen zit.

6 GOLF

Dit hoofdstuk begint met het presenteren van de 3 kaarten voor golf: geconstateerde vraag met gemiddelde reisafstand, potentiële vraag en toekomstige vraag. Bij elke kaart staat een tabel met de belangrijkste cijfermatige uitkomsten. Aan het eind van het hoofdstuk staan de belangrijkste interpretaties en conclusies.

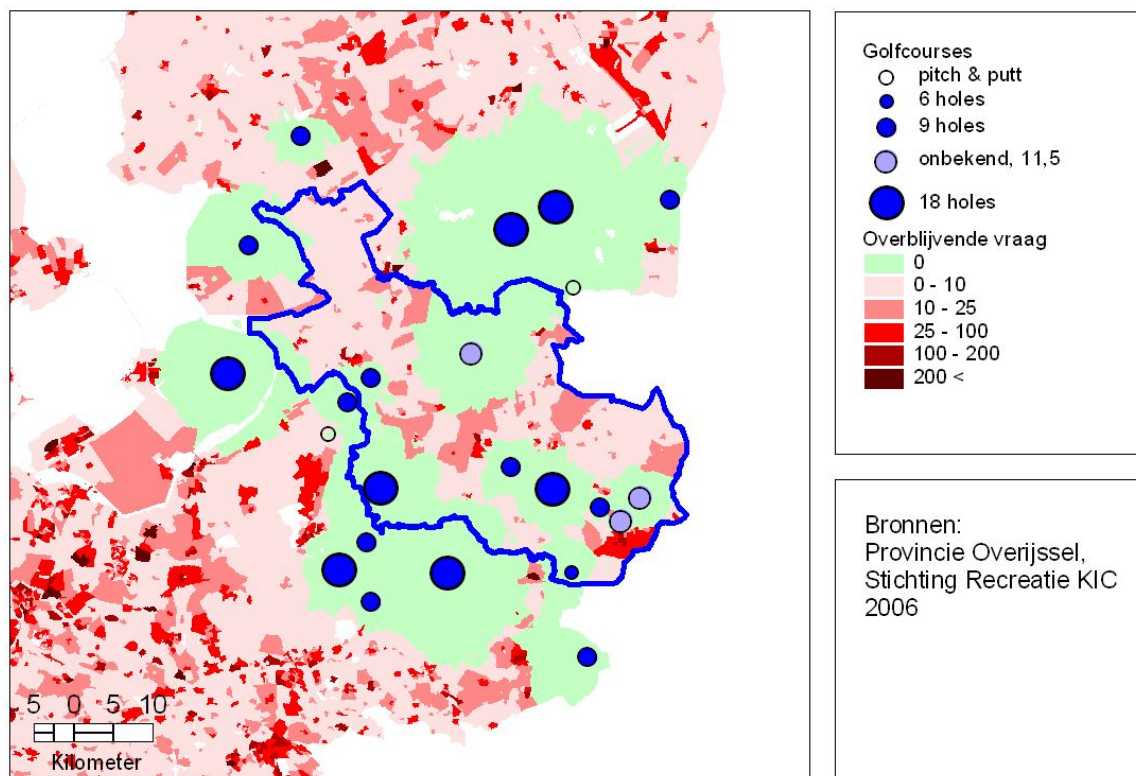
Kaart 6.1 Vraagaanbod golf, geconstateerde sportdeelname met gemiddelde reisafstand

Tabel 6.1 Afstemming van vraag en aanbod voor golf, geconstateerde vraag

Totaal aanbod (in te faciliteren aantal leden)	10.485
Totale vraag (in leden)	9.562
Tekort zonder rekening te houden met afstand (in leden)	-923
Tekort met reisafstand (in leden)	491
Percentage tekort dat door spreiding wordt veroorzaakt	100%

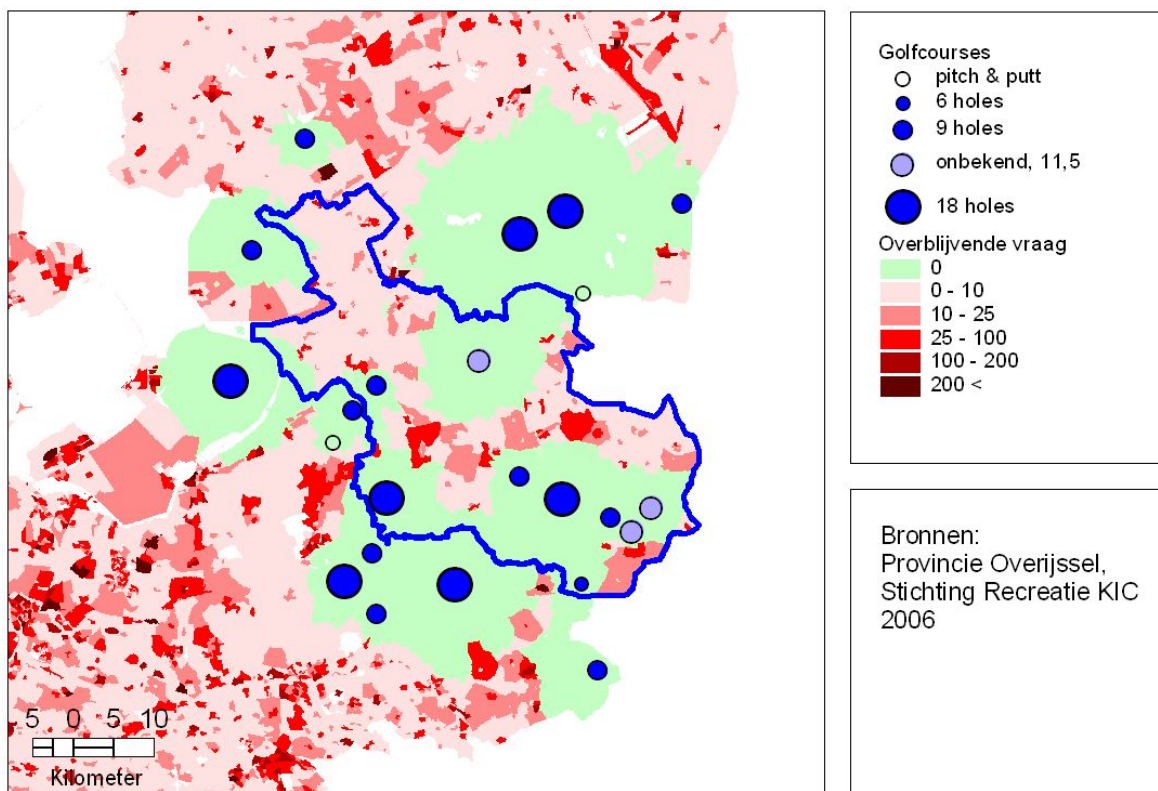
Kaart 6.2 Vraagaanbod golf, potentiële sportdeelname met gemiddelde reisafstand

Tabel 6.2 Afstemming van vraag en aanbod voor golf, potentiële vraag

Totaal aanbod (in te faciliteren aantal leden)	10.485
Totale vraag (in leden)	17.927
Tekort zonder rekening te houden met afstand (in leden)	7.442
Tekort met reisafstand (in leden)	6.694
Percentage tekort dat door spreiding wordt veroorzaakt	0%

Kaart 6.3 Vraagaanbod golf, toekomstige sportdeelname met gemiddelde reisafstand

Tabel 6.3 Afstemming van vraag en aanbod voor golf, toekomstige vraag

Totaal aanbod (in te faciliteren aantal leden)	10.485
Totale vraag (in leden)	16.135
Tekort zonder rekening te houden met afstand (in leden)	5.650
Tekort met reisafstand (in leden)	5.349
Percentage tekort dat door spreiding wordt veroorzaakt	0%

Sportdeelname

De sportdeelname in Overijssel is aanmerkelijk lager dan gemiddeld in Nederland. Er zijn in Overijssel 9.562 golfers bij de NGF aangesloten. Op grond van een landelijk gemiddelde zouden er 17.927 golfers te verwachten zijn in Overijssel (gecorrigeerd voor leeftijd en inkomen). De intrinsieke sportvoorkeur van de Overijsselse bevolking ligt niet bij golf. Toch is golf wel een sport die duidelijk in populariteit toeneemt, en ook op grond van demografische ontwikkelingen valt een sterke groei van de deelname aan golf te verwachten. De verwachte toekomstige vraag in 2020 is 16.135 leden in Overijssel, bijna een verdubbeling van de deelname.

Tekorten

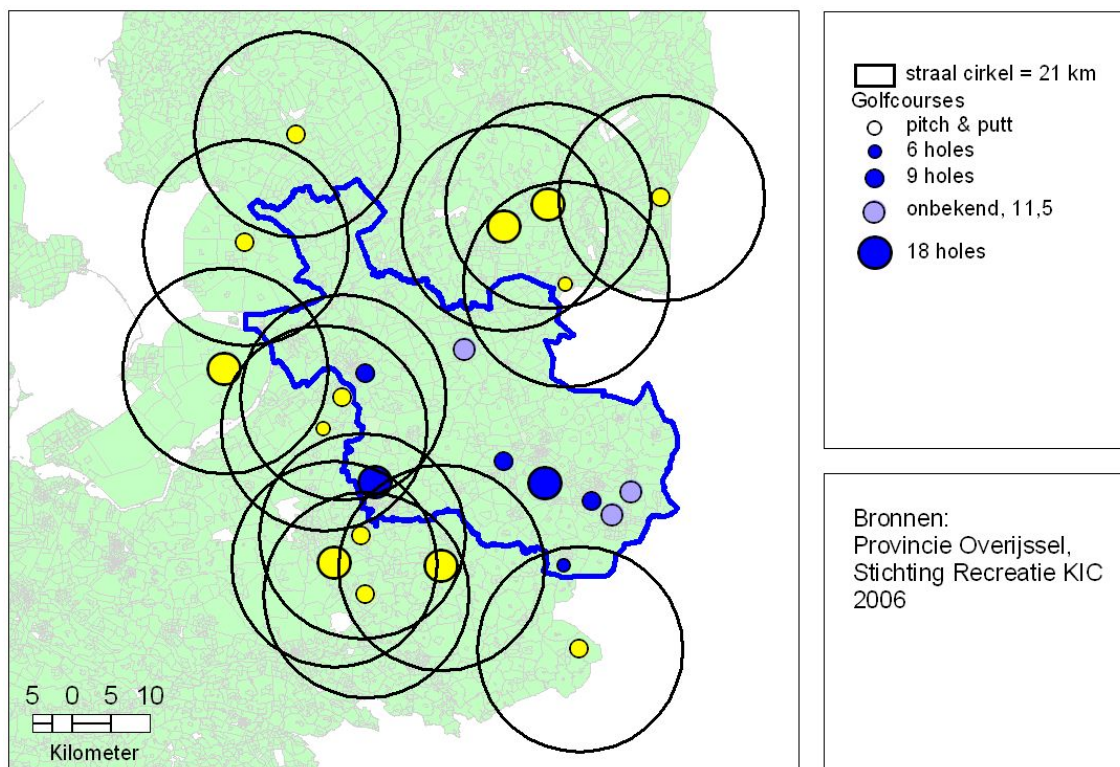
In de huidige situatie zijn er voor golf geen tekorten als gevolg van te weinig capaciteit¹. Kaart 6.1 plus bijbehorende tabel laat dat zien. De bereidheid tot reizen is ook hoog bij golf, waardoor er met een lange reisafstand is gerekend. Als gevolg hiervan is er in de huidige situatie ook nauwelijks een tekort als gevolg van een

¹ Pitch en putt accommodaties zijn niet meegenomen in de analyse. Verder is bij onbekende capaciteit het gemiddelde aantal holes – 11,5 – gehanteerd.

gebrekkige spreiding. Alleen in het Noordwesten van de provincie is er een tekort. Het tekort van 490 leden bij de berekening met reisafstand bevindt zich in deze regio.

Als de vraag toeneemt, bij de potentiële vraag en de toekomstige vraag, tekenen zich wel tekorten af. Een opmerkelijke uitkomst hierbij is dat het tekort zonder reisafstand groter is dan het tekort mét reisafstand. Dit geldt zowel voor de potentiële vraag als voor de toekomstige vraag. De verklaring hiervoor ligt waarschijnlijk in het benutten van het aanbod uit de omringende provincies. In kaart 6.4 is te zien dat het verzorgingsgebied van deze accommodaties als gevolg van de reisafstand van 21 km voor een deel in de provincie Overijssel vallen. Mogelijk vangen zij een deel van de toegenomen vraag op.

Kaart 6.4 Bereik van omliggende golfaccommodaties in Overijssel

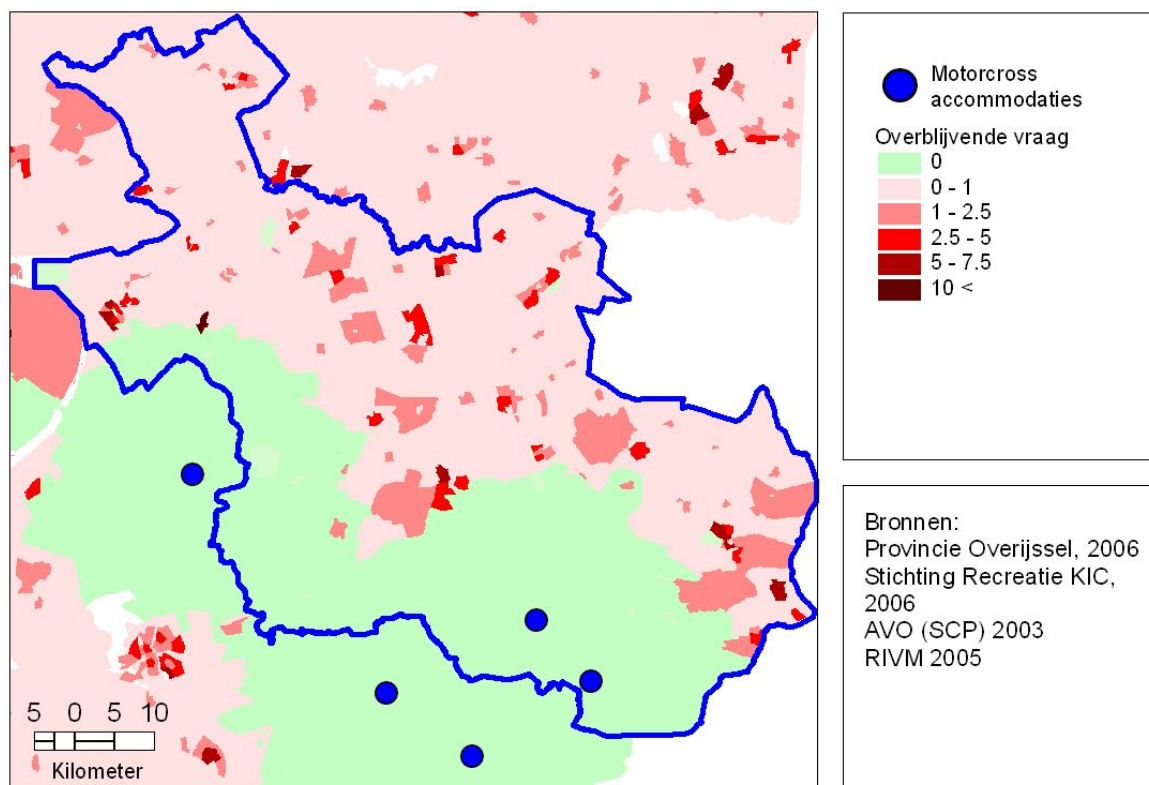
Toekomstig ruimtegebruik

Als gevolg van een groeiende deelname aan golf is er in de periode tot 2020 meer ruimte voor golf nodig. Kaart 6.3 is gemaakt met gelijkblijvend aanbod (net als de kaarten voor de andere sporten). Als er geen accommodaties bijkomen zal het tekort oplopen tot ongeveer 5.500 leden. Dit tekort zal een capaciteitstekort zijn. De roodgekleurde wijken en buurten in kaart 6.3 geven een indicatie van de beste locaties voor nieuwe accommodaties. Bijvoorbeeld ten zuiden van Enschede en in de buurt van Zwolle.

7 MOTORCROSS

Dit hoofdstuk begint met het presenteren van de 3 kaarten voor motorcross: geconstateerde vraag met gemiddelde reisafstand, potentiële vraag en toekomstige vraag. Bij elke kaart staat een tabel met de belangrijkste cijfermatige uitkomsten. Aan het eind van het hoofdstuk staan de belangrijkste interpretaties en conclusies.

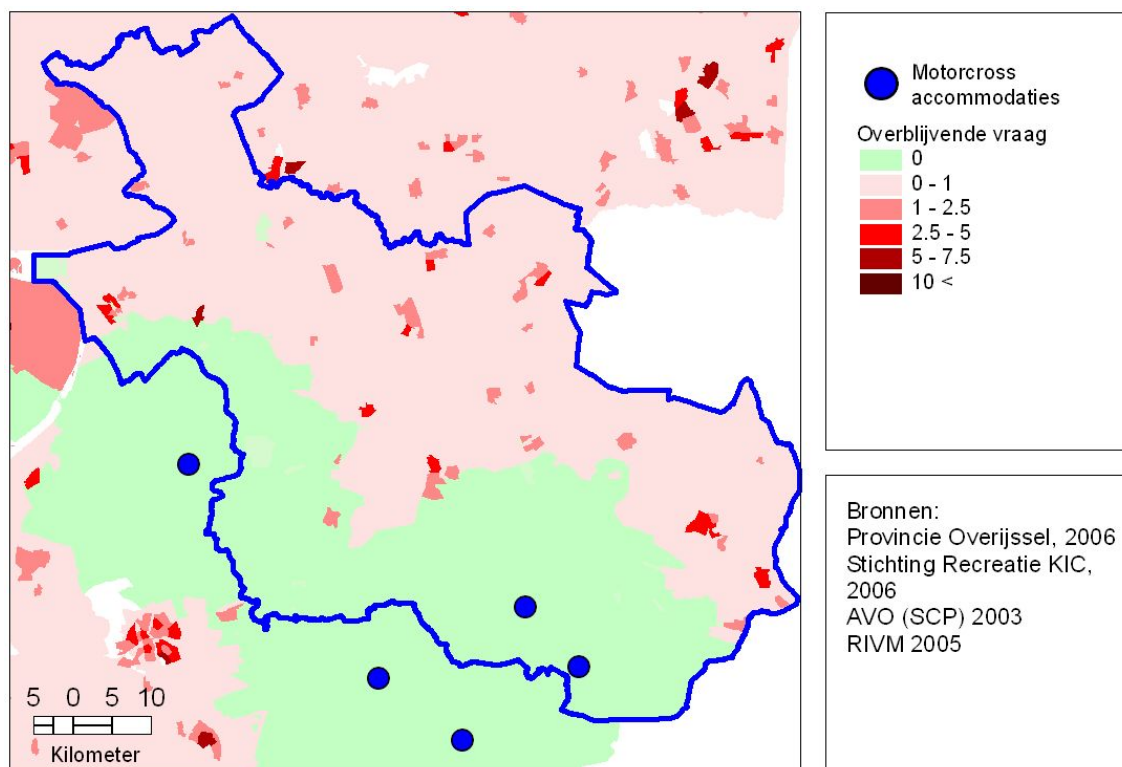
Kaart 7.1 Vraagaanbod motorcross, geconstateerde sportdeelname met gemiddelde reisafstand

Tabel 7.1 Afstemming van vraag en aanbod voor motorcross, geconstateerde vraag

Totaal aanbod (in te faciliteren aantal leden)	890
Totale vraag (in leden)	1.274
Tekort zonder rekening te houden met afstand (in leden)	384
Tekort met reisafstand (in leden)	448
Percentage tekort dat door spreiding wordt veroorzaakt	14%

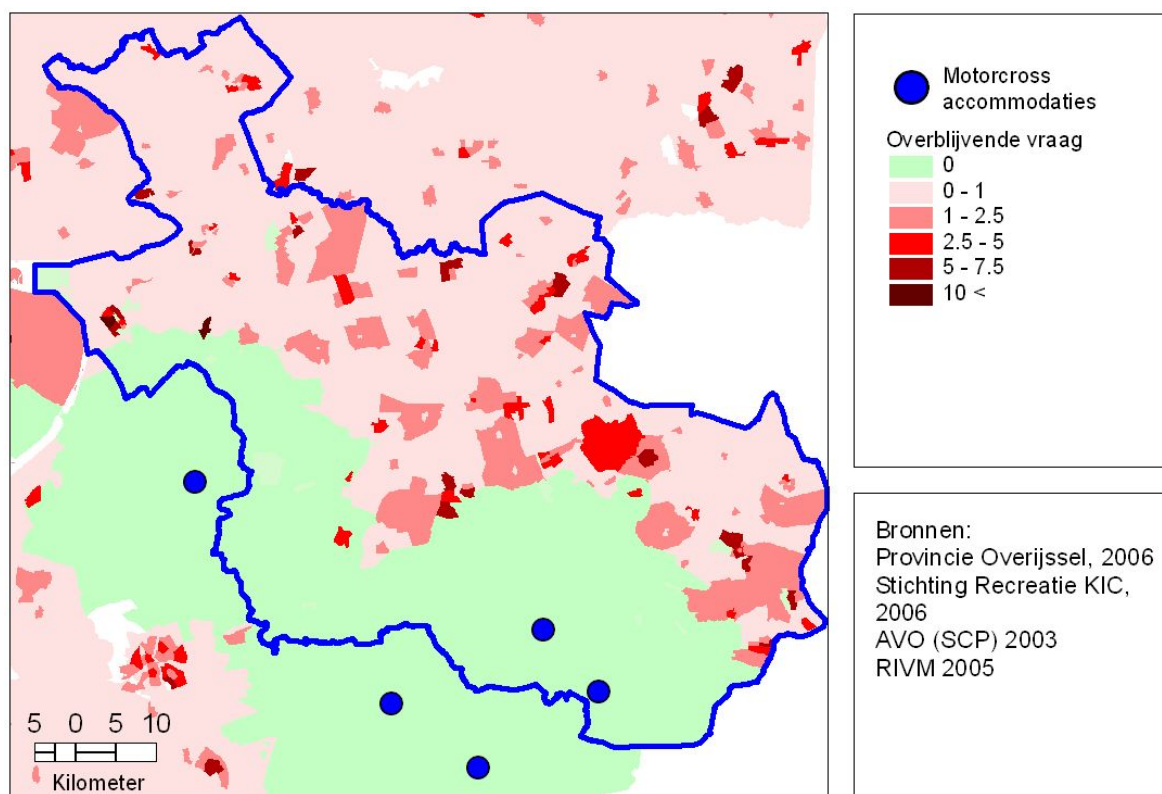
Kaart 7.2 Vraagaanbod motorcross, potentiële sportdeelname met gemiddelde reisafstand

Tabel 7.2 Afstemming van vraag en aanbod voor motorcross, potentiële vraag

Totaal aanbod (in te faciliteren aantal leden)	890
Totale vraag (in leden)	670
Tekort zonder rekening te houden met afstand (in leden)	-220
Tekort met reisafstand (in leden)	235
Percentage tekort dat door spreiding wordt veroorzaakt	100%

Kaart 7.3 Vraag aanbod motorcross, toekomstige sportdeelname met gemiddelde reisafstand

Tabel 7.3 Afstemming van vraag en aanbod voor motorcross, toekomstige vraag

Totaal aanbod (in te faciliteren aantal leden)	890
Totale vraag (in leden)	1.622
Tekort zonder rekening te houden met afstand (in leden)	732
Tekort met reisafstand (in leden)	626
Percentage tekort dat door spreading wordt veroorzaakt	0%

Sportdeelname

De vraag naar motorcross ligt in Overijssel hoger dan landelijk gemiddeld. In de analyse zijn de licentiehouders van de KNMV meegenomen. Dat is een deel van het totale ledental van de KNMV. Alleen licentiehouders mogen gebruik maken van een motorcrosscircuit. Het gaat in totaal om relatief lage aantallen sporters. Let vooral op de aangepaste legenda bij de kaarten 7.1 tot en met 7.3. Het ruimtegebruik per sporter is wel erg hoog, waardoor het wel om een aanzienlijk ruimtegebruik gaat bij deze lage ledentallen.

Tekorten

De twee accommodaties in Overijssel hebben een oppervlakte/ capaciteit van 5 ha en liggen in het zuiden van de provincie. Twee andere accommodaties liggen ook in het zuiden 'vlak' over de grens bij Zwolle en Deventer.

In de huidige situatie is er een capaciteitstekort van bijna 400 leden. Als gevolg van het werken met een reisafstand loopt dit maar lichtjes op (14% toename). Dit lijkt opmerkelijk aangezien het noordelijk deel van de provincie niet bediend wordt. In kaart 7.1 zijn daarom de grote steden ingekleurd. In deze kaart is te zien dat Zwolle, Deventer, Almelo, Hengelo en Enschede bediend worden door de aanwezige

accommodaties. Voor een deel zelfs door de accommodaties vlak over de grens. In deze grote steden is de vraag – door de bevolkingsconcentratie – het hoogst. De geconstateerde vraag is namelijk wel voor de provincie Overijssel gecorrigeerd (ten opzichte van landelijke deelname), maar niet *binnen* de provincie Overijssel. Er is niet gecorrigeerd voor bijvoorbeeld ‘stedelijkheid’. Mogelijk dat motorcross meer een sport is voor het platteland. In dat geval zijn de berekende tekorten in tabel 7.1 te laag.

Wat de spreiding betreft spreekt kaart 7.1 voor zich: de tekorten bevinden zich in het noordelijk deel van de provincie.

Doordat de sportdeelname in Overijssel duidelijk hoger ligt dan het landelijk gemiddelde is de kaart met potentiële sportdeelname minder interessant. Het is onwaarschijnlijk dat de sport in populariteit gaat afnemen tot het niveau van het landelijk gemiddelde.

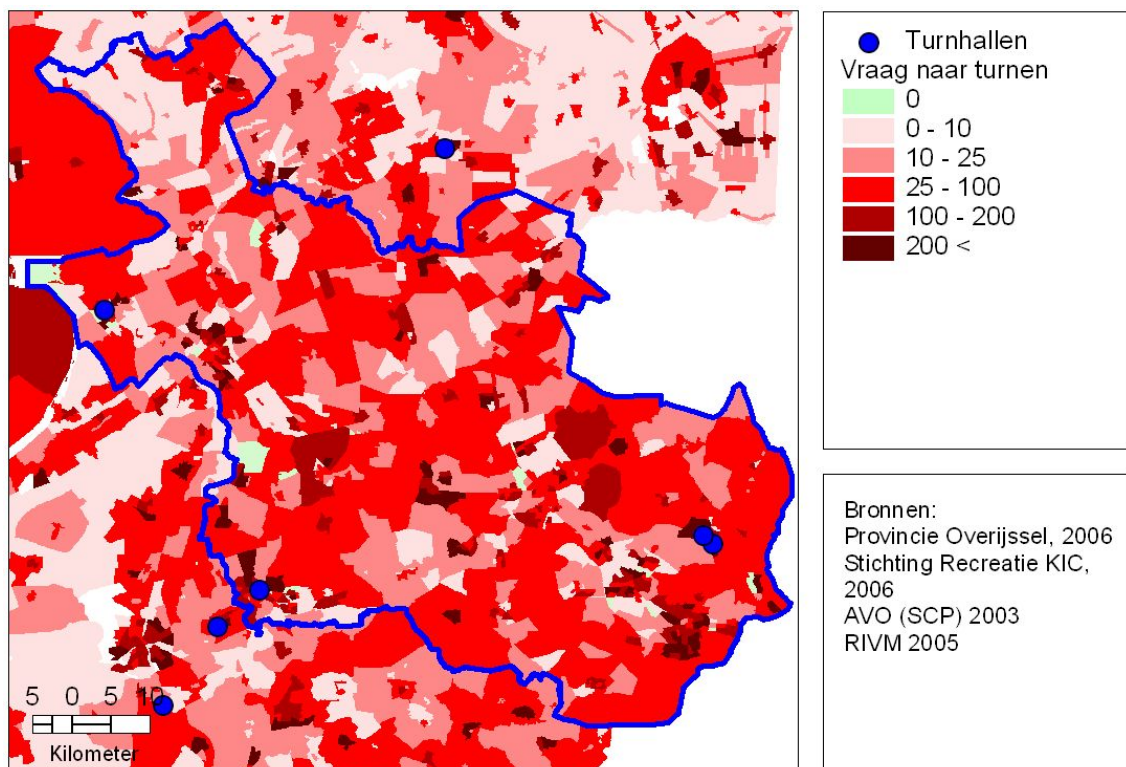
Toekomstig ruimtegebruik

Motorcross is een sport die in de periode tot 2020 als gevolg van demografische ontwikkelingen nog zal groeien. Ook neemt de sport in populariteit toe en zal naar verwachting – bij voldoende bereikbare accommodaties – doorgroeien tot ruim 1600 licentiehouders in Overijssel in 2020. Als gevolg hiervan zal het tekort verder oplopen als er geen nieuwe accommodaties bijkomen. Het oplopende tekort wordt veroorzaakt door een capaciteitsgebrek, zoals in tabel 7.3 is te zien. Het tekort zonder reisafstand is hoger dan het tekort met reisafstand. Dit is – net als bij golf – een indicatie dat motorcrossers in de provincie Overijssel relatief veel gebruik maken van omliggende accommodaties buiten de provincie.

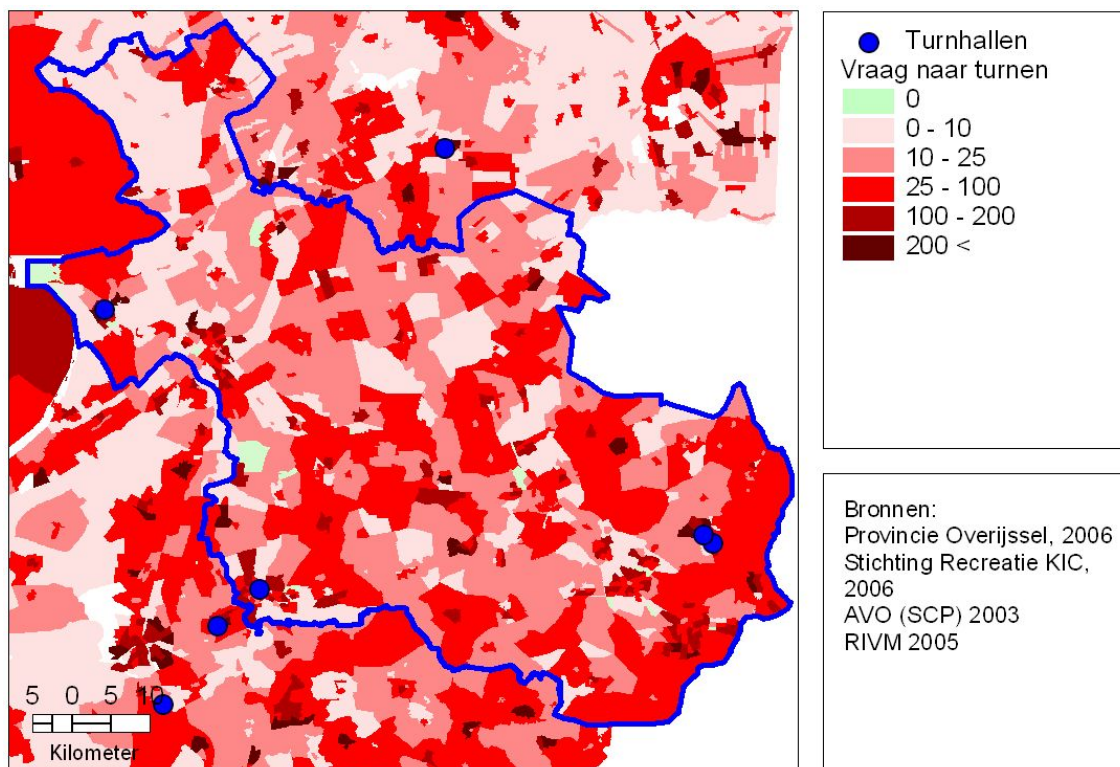
8 GYMNASTIEK/ TURNEN

Voor turnen is de aanpak anders dan voor de overige sporten. In principe is de doelstelling om accommodaties met een regionaal bereik mee te nemen. Bij gymnastiek/ turnen gaat het dan om de turnhallen. Daar is echter geen kengetal 'ruimtegebruik per sporter' van voorhanden. Het bleek binnen de looptijd van het onderzoek ook niet mogelijk om dat kengetal te ontwikkelen. Vandaar dat in de kaarten 8.1 t/m 8.4 de vraag naar gymnastiek/ turnen in kaart is gebracht, tezamen met de locaties van de bestaande turnhallen. Een koppeling van vraag en aanbod tot een tekort bleek dus door het ontbreken van een kengetal niet mogelijk.

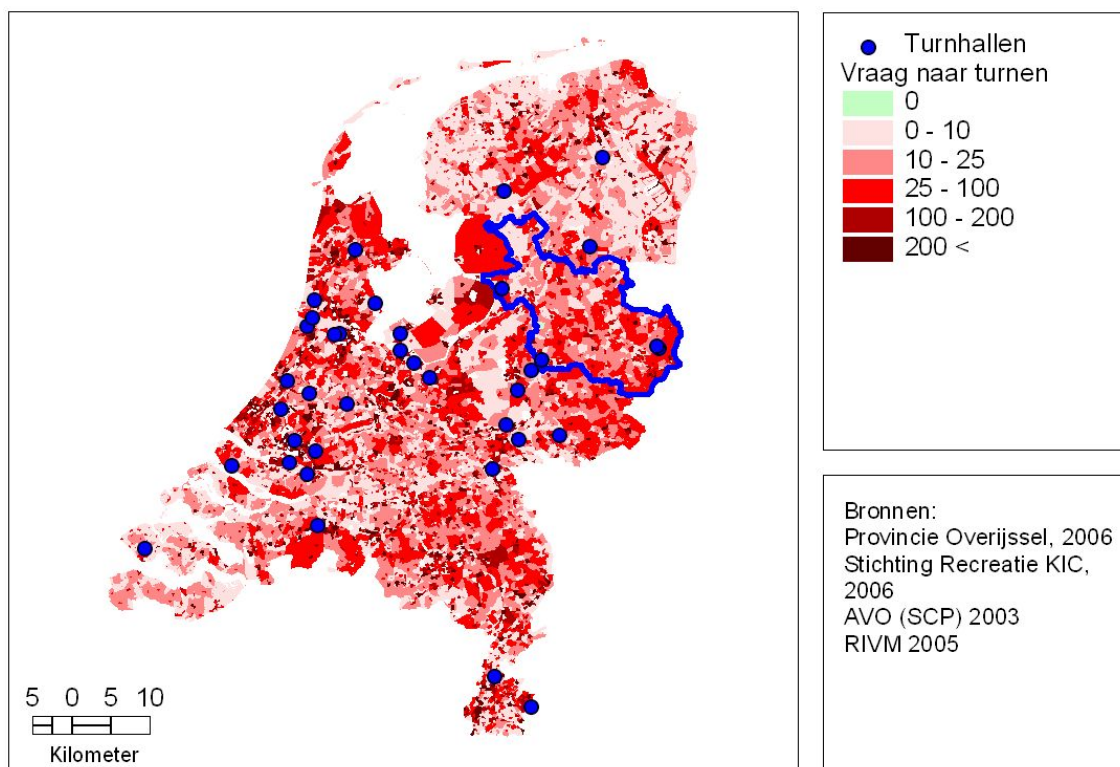
Kaart 8.1 Vraag + aanbod turnhallen in de provincie Overijssel, geconstateerde sportdeelname

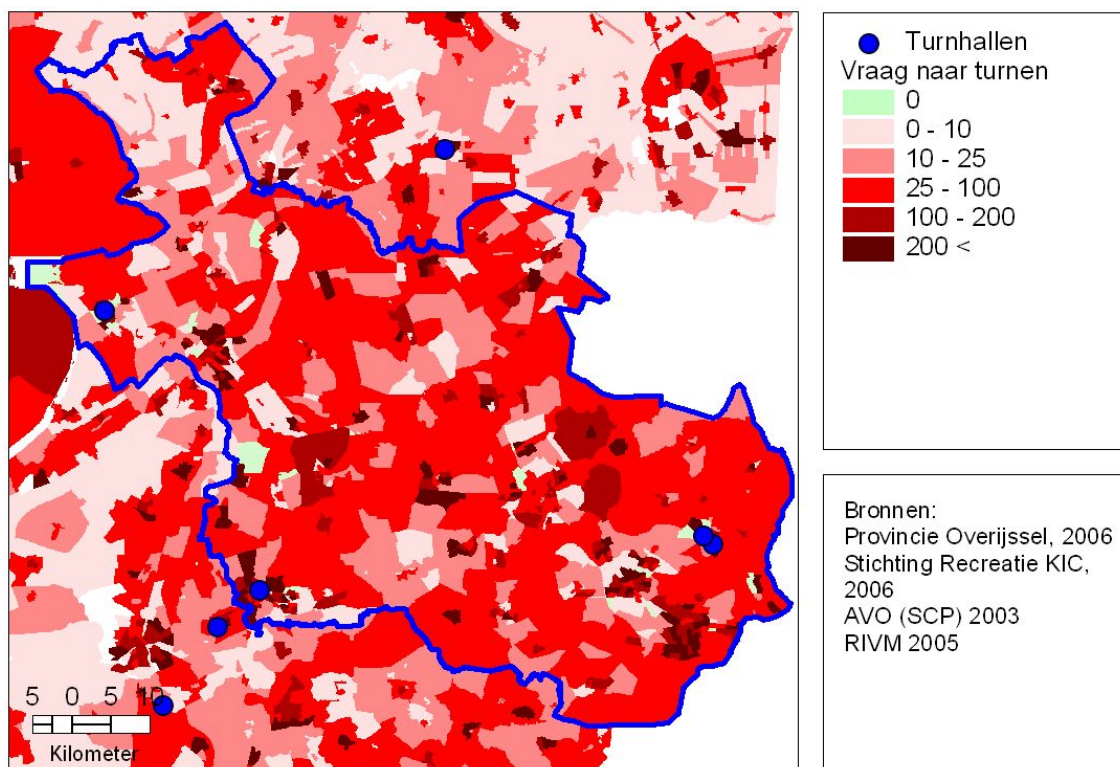
Kaart 8.2 Vraag + aanbod turnhallen in de provincie Overijssel, potentiële sportdeelname

Kaart 8.3 Vraag + aanbod turnhallen in Nederland, potentiële sportdeelname

Kaart 8.4 Vraag + aanbod turnhallen in Overijssel, toekomstige sportdeelname

Tabel 8.1 Sportdeelname aan gymnastiek/ turnen in Overijssel

Provincie Overijssel	Georganiseerde sporters	Anders/ ongeorganiseerde sporters
Geconstateerde vraag (in sporters)	29.939	39.849
Potentiële vraag (in sporters)	20.091	26.800
Toekomstige vraag (in sporters)	36.507	48.699

Vraagaanbod turnhallen

Een turnhal is een accommodatie die ten opzichte van multifunctionele sporthallen en gymnastiekzalen duidelijk voordelen biedt. Een turnhal wordt alleen voor turnen, ritmische gymnastiek en trampolinespringen gebruikt. Daardoor kunnen de toestellen blijven staan en kunnen matten ingebouwd worden in het vloeroppervlak. Ook is het mogelijk rekening te houden met de hoogte van het plafond (vooral voor het trampolinespringen...). Dit zijn belangrijke voordelen voor het beoefenen van gymnastiek/ turnen – vooral voor het turnen op hoger niveau (wedstrijden).

De turnhal wordt dus volledig voor gymnastiek/ turnen gebruikt. Het is voor een gymnastiekvereniging niet gemakkelijk om de exploitatie van een turnhal rond te krijgen. Over de verhouding tussen vraag en aanbod van turnhallen is contact geweest met de KNGU. De KNGU geeft aan dat de voordelen van een turnhal evident zijn en het de wens is van elke vereniging om een turnhal te realiseren. Op het moment dat je ergens een turnhal kunt realiseren zal die vollopen met sporters. Er blijven hooguit enkele uren op een dag over. Wel is het zo dat op de ene plek meer potentie is dan op de andere plek, omdat er meer topturners zijn waar de hal een duidelijke meerwaarde biedt. Vraag en aanbod liggen nog ver uit elkaar – de vraag is vele malen hoger dan het aanbod. Aan de overgebleven vraag naar gymnastiek/

turnen wordt tegemoet gekomen via sporthallen en gymnastiekzalen (voor de sport suboptimaal).

Vooral topturners hebben profijt van een turnhal. Een turnhal kan echter ook prima gebruikt worden voor de breedtesport of voor onderwijs. Dat gebeurt dan ook in grote mate. Andersom is lastiger: topturners kunnen niet goed gebruik maken van sporthallen door het gesleep met toestellen, een beperkte aanloop voor springen, klein vloeroppervlak voor oefeningen, laag plafond etc.

Het ontbreken van een kengetal

Het bleek binnen dit onderzoek niet mogelijk om een kengetal te berekenen. Dat heeft de volgende redenen:

- Het is niet mogelijk om verschillende doelgroepen in de sportdeelname te achterhalen (breedtesport, onderwijs, topturners). Het gebruik van een hal verschilt duidelijk wel voor de genoemde doelgroepen.
- Het is moeilijk in te schatten hoeveel turners tegelijk van een turnhal gebruik kunnen maken. Dat hangt af van het niveau van sporten en van trainersvoorkeuren (bijvoorbeeld mannen/ vrouwen tegelijk sporten, meerdere sporters tegelijk of individuele begeleiding)
- De besteedde tijd aan de sport is niet eenduidig aan te geven. Zeker ook voor de wedstrijdturners verschilt het en is een gemiddelde niet eenvoudig te geven.

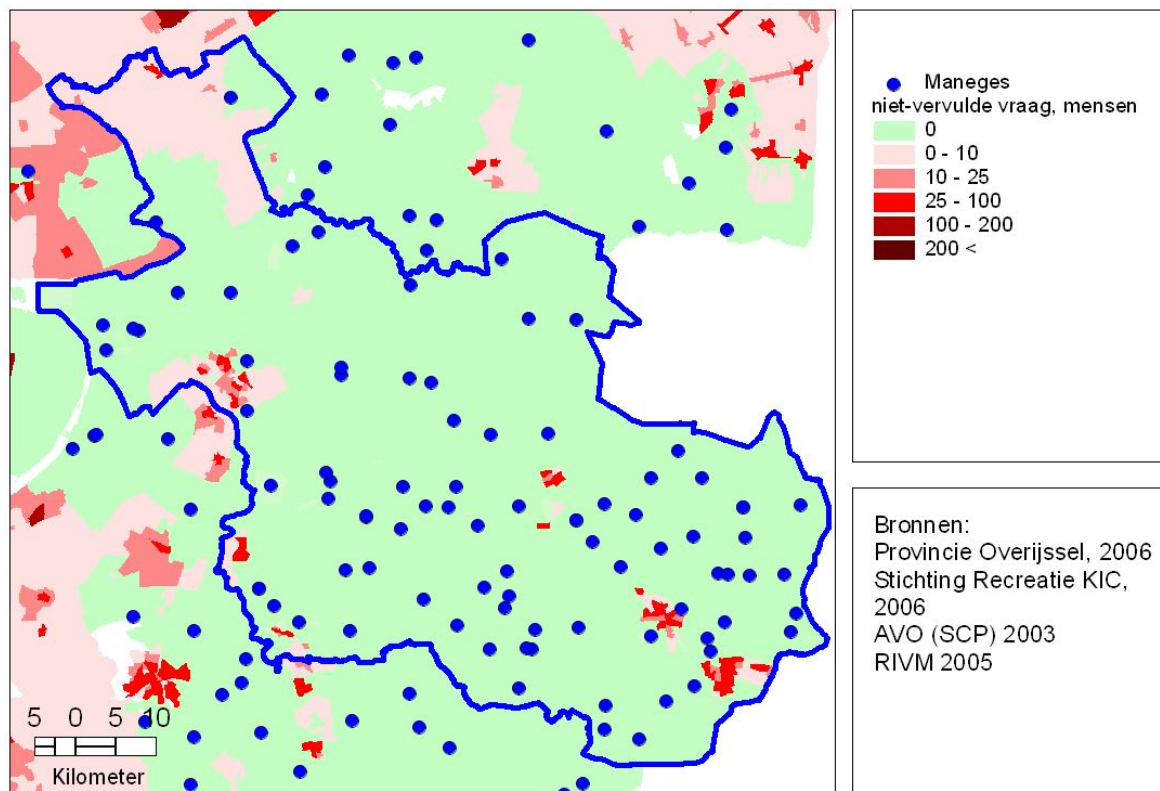
Gymnastiek/ turnen in Overijssel

De deelname aan gymnastiek/ turnen is in Overijssel hoger dan landelijk gemiddeld. Kaart 8.2 (potentiële sportdeelname) is daarmee voor gymnastiek/ turnen minder interessant. De locaties van turnhallen zijn bekend voor geheel Nederland. Gezien de hoge sportdeelname in Overijssel is het aantal van 4 turnhallen vrij laag. Wel zijn er enkele hallen net over de provinciegrens van Overijssel. In en rond Zwolle, Deventer en Enschede is de vraag hoog en zijn er turnhallen binnen bereik.

9 PAARDRIJDEN

Dit hoofdstuk begint met het presenteren van de 4 kaarten voor paardrijden: geconstateerde vraag met gemiddelde reisafstand en reisafstand voor jongeren, potentiële vraag en toekomstige vraag. Bij elke kaart staat een tabel met de belangrijkste cijfermatige uitkomsten. Aan het eind van het hoofdstuk staan de belangrijkste interpretaties en conclusies.

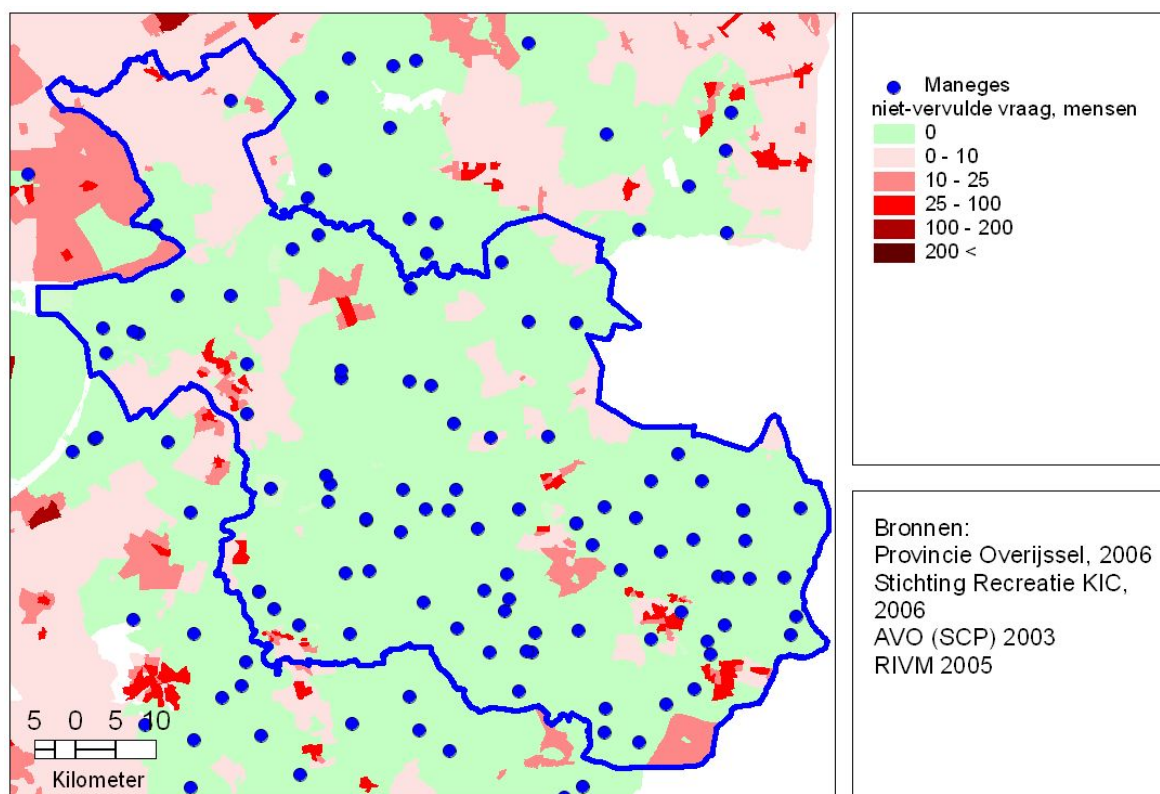
Kaart 9.1 Vraag aanbod paardrijden, geconstateerde sportdeelname, reisafstand 10 km

Tabel 9.1 Afstemming van vraag en aanbod voor paardrijden, geconstateerde vraag met reisafstand 10 km

Totaal aanbod (in te faciliteren aantal sporters)	14.352
Totale vraag (in sporters)	13.968
Tekort zonder rekening te houden met afstand (in sporters)	-384
Tekort met reisafstand (in sporters)	2.825
Percentage tekort dat door spreiding wordt veroorzaakt	100%

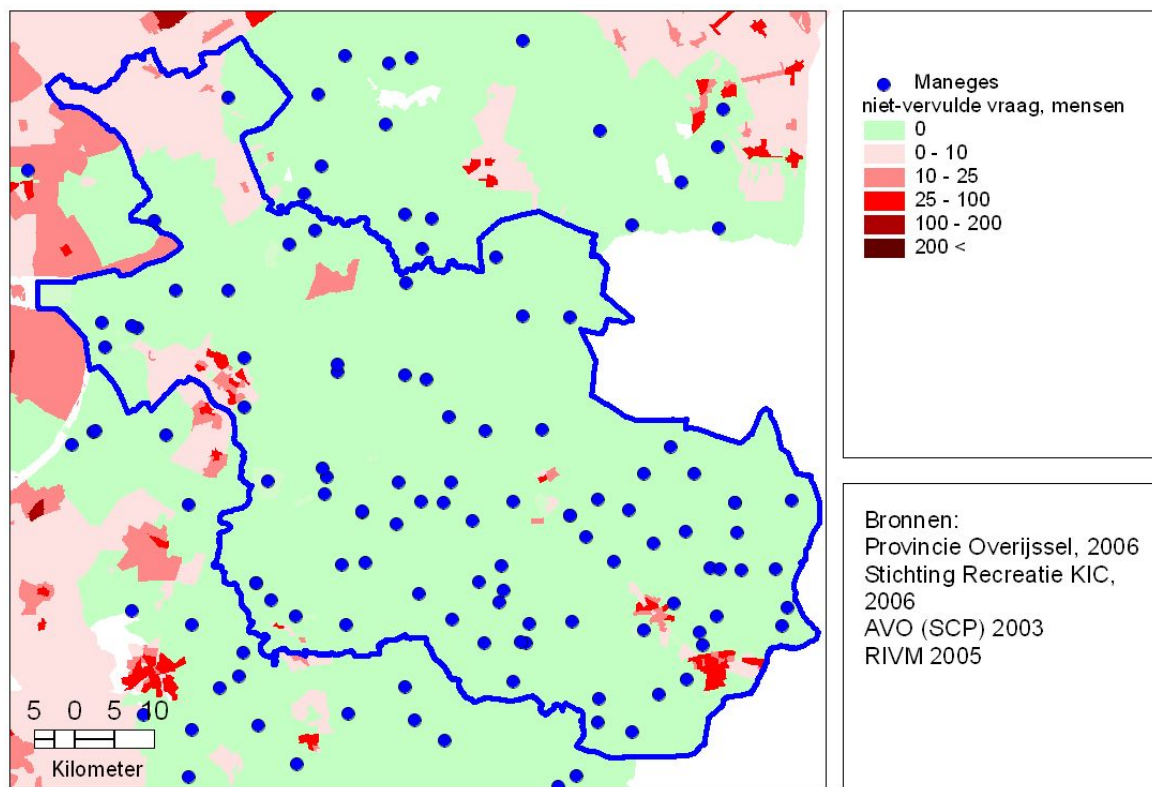
Kaart 9.2 Vraag aanbod paardrijden, geconstateerde sportdeelname, reisafstand 6 km

Tabel 9.2 Afstemming van vraag en aanbod voor paardrijden, geconstateerde vraag met reisafstand 6 km

Totaal aanbod (in te faciliteren aantal sporters)	14.352
Totale vraag (in sporters)	13.968
Tekort zonder rekening te houden met afstand (in sporters)	-384
Tekort met reisafstand (in sporters)	4.101
Percentage tekort dat door spreiding wordt veroorzaakt	100%

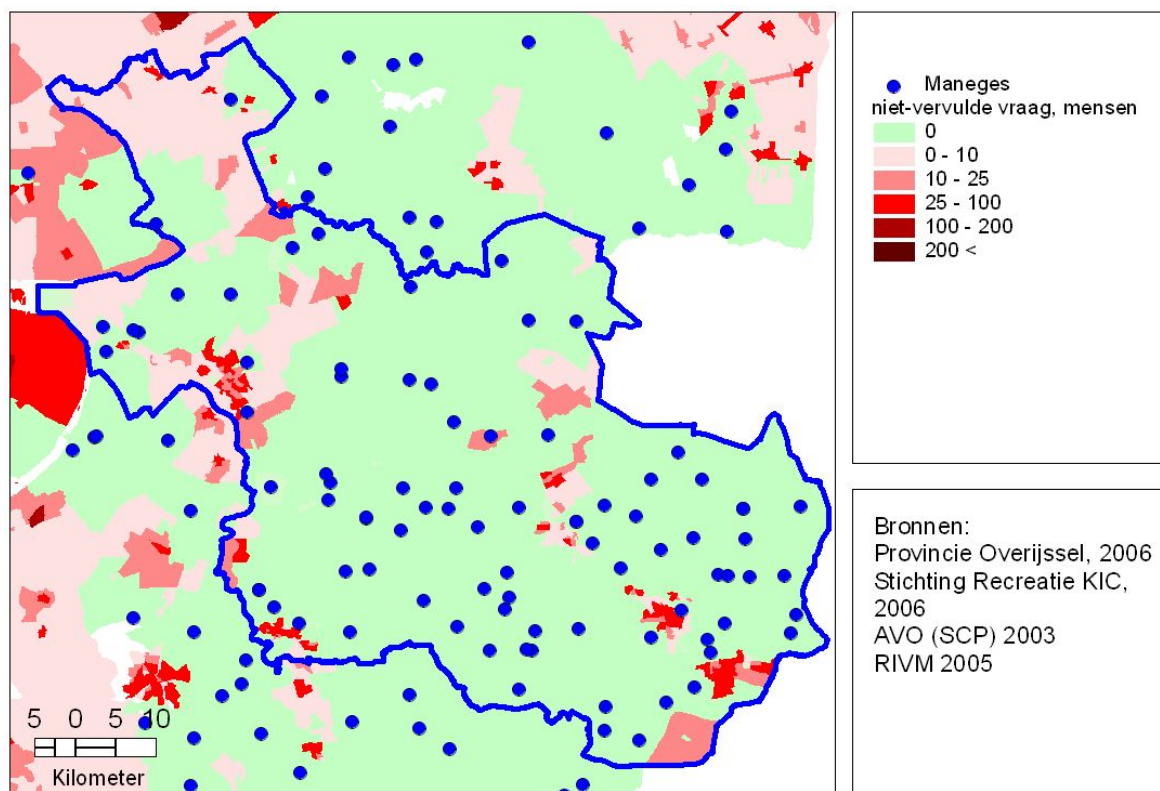
Kaart 9.3 Vraagaanbod paardrijden, potentiële sportdeelname, reisafstand 10 km

Tabel 9.3 Afstemming van vraag en aanbod voor paardrijden, potentiële vraag met reisafstand 10 en 6 km

	10 km	6 km
Totaal aanbod (in te faciliteren aantal sporters)	14.352	14.352
Totale vraag (in sporters)	13.522	13.522
Tekort zonder rekening te houden met afstand (in sporters)	-830	-830
Tekort met reisafstand (in sporters)	2.511	3.745
Percentage tekort dat door spreiding wordt veroorzaakt	100%	100%

Kaart 9.4 Vraag aanbod paardrijden, toekomstige sportdeelname, reisafstand 10 km

Tabel 9.4 Afstemming van vraag en aanbod voor paardrijden, toekomstige vraag met reisafstand 10 en 6 km

	10 km	6 km
Totaal aanbod (in te faciliteren aantal sporters)	14.352	14.352
Totale vraag (in sporters)	18.039	18.039
Tekort zonder rekening te houden met afstand (in sporters)	3.687	3.687
Tekort met reisafstand (in sporters)	5.866	6.887
Percentage tekort dat door spreiding wordt veroorzaakt	37%	46%

Sportdeelname

De deelname aan paardrijden is in Overijssel vrijwel gelijk aan het gemiddelde. Kaart 9.1 met geconstateerde sportdeelname verschilt dus niet veel met kaart 9.3 met potentiële sportdeelname. De verwachting is dat de sportdeelname aan paardrijden in 2020 aanmerkelijk hoger zal zijn dan in de huidige situatie. Dit heeft voor een klein deel te maken met een demografische ontwikkelingen, maar komt vooral door een toename in populariteit van de sport. Paardrijden gebeurt voor een deel in maneges, maar voor een deel ook op particuliere grond/ eigen stallen. De vraag naar paardrijden is hiervoor gecorrigeerd. Uit het AVO onderzoek (SCP) is bekend dat 49% van de georganiseerde ruiters de sport op een officiële accommodatie beoefend. Voor anders/ ongeorganiseerde ruiters is dit percentage 28%.

Tekorten

In de huidige situatie zijn vraag en aanbod redelijk goed op elkaar afgestemd. Zonder rekening te houden met de reisafstand is er geen tekort aan maneges. Als er wel rekening wordt gehouden met de reisafstand dan is er een tekort van 2.825 ruiters (dat is 20% van de vraag). Als er wordt gerekend met de reisafstand voor jongeren onder 18 jaar, dan loopt het tekort op tot 4.101 ruiters die niet bediend worden. De tekorten bevinden zich vooral rond de steden Zwolle en Enschede/ Hengelo.

Het kaartbeeld met de potentiële sportdeelname verschilt niet veel van die met de geconstateerde sportdeelname (de sportdeelname is in Overijssel vrijwel gelijk aan het landelijk gemiddelde).

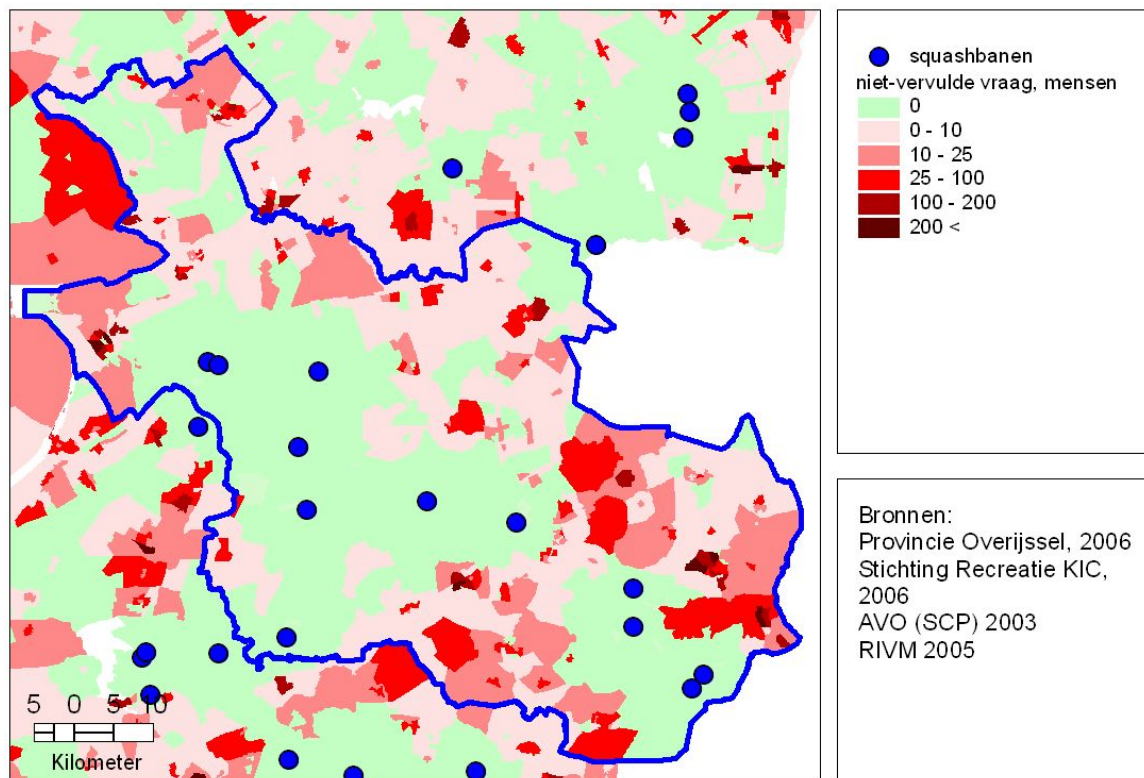
Toekomstig ruimtegebruik

In de periode tot 2020 is de verwachting dat de deelname aan paardrijden zal toenemen. Dit heeft consequenties voor het ruimtegebruik van de paardensport want als er geen maneges bijkomen zal het tekort oplopen tot bijna 6.000 sporters. Rekenend met een reisafstand voor jongeren onder 18 jaar is het tekort zelfs bijna 6.900 ruiters. Het lijkt logisch om nieuwe maneges vooral rond de steden Zwolle, Enschede en Hengelo te realiseren.

10 SQUASH

Dit hoofdstuk begint met het presenteren van de 3 kaarten voor squash: geconstateerde vraag, potentiële vraag en toekomstige vraag. Bij elke kaart staat een tabel met de belangrijkste cijfermatige uitkomsten. Aan het eind van het hoofdstuk staan de belangrijkste interpretaties en conclusies.

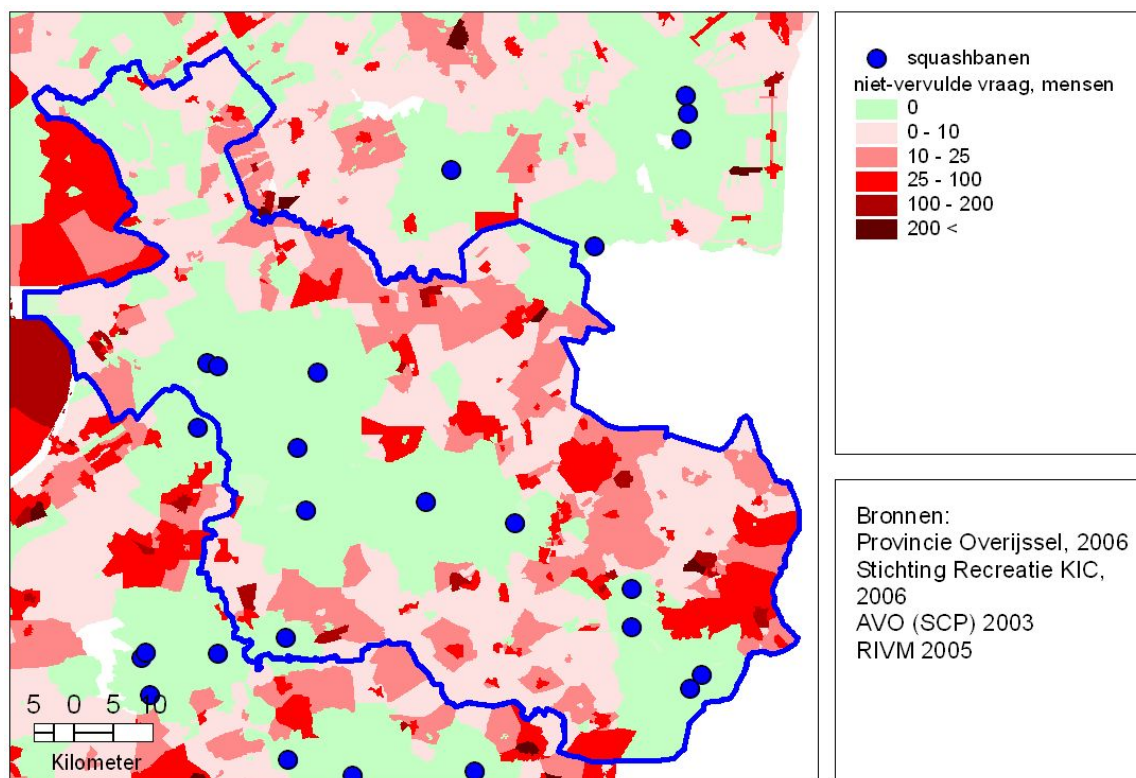
Kaart 10.1 Vraag aanbod squash, geconstateerde sportdeelname, gemiddelde reisafstand

Tabel 10.1 Afstemming van vraag en aanbod voor squash, geconstateerde vraag met gemiddelde reisafstand

Totaal aanbod (in te faciliteren aantal sporters)	22.160
Totale vraag (in sporters)	28.963
Tekort zonder rekening te houden met afstand (in sporters)	6.803
Tekort met reisafstand (in sporters)	12.705
Percentage tekort dat door spreiding wordt veroorzaakt	46%

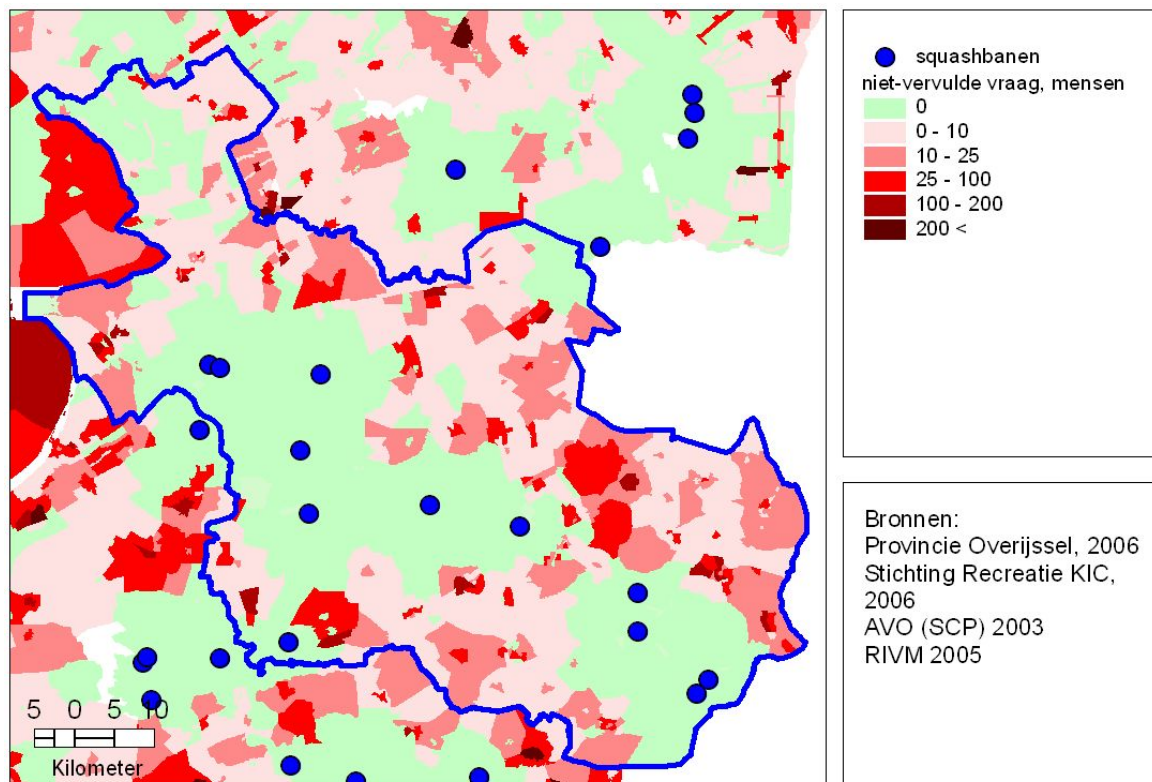
Kaart 10.2 Vraag aanbod squash, potentiële sportdeelname, gemiddelde reisafstand

Tabel 10.2 Afstemming van vraag en aanbod voor squash, potentiële vraag met gemiddelde reisafstand

Totaal aanbod (in te faciliteren aantal sporters)	22.160
Totale vraag (in sporters)	34.234
Tekort zonder rekening te houden met afstand (in sporters)	12.074
Tekort met reisafstand (in sporters)	13.975
Percentage tekort dat door spreiding wordt veroorzaakt	14%

Kaart 10.3 Vraag aanbod squash, toekomstige sportdeelname, gemiddelde reisafstand

Tabel 10.3 Afstemming van vraag en aanbod voor squash, toekomstige vraag met gemiddelde reisafstand

Totaal aanbod (in te faciliteren aantal sporters)	22.160
Totale vraag (in sporters)	25.360
Tekort zonder rekening te houden met afstand (in sporters)	3.200
Tekort met reisafstand (in sporters)	10.695
Percentage tekort dat door spreiding wordt veroorzaakt	70%

Sportdeelname

De deelname aan squash blijft in Overijssel achter bij het landelijk gemiddelde. In Overijssel beoefenen 29.000 mensen de sport, terwijl de verwachting op grond van het landelijk gemiddelde ruim 34.000 is. De verwachting is dat de sportdeelname iets afneemt. Hoewel er op grond van demografische ontwikkelingen een lichte toename te verwachten valt, zal de sportdeelname in totaal tot 2020 iets afnemen. Dit heeft te maken met een daling in populariteit van squash.

Tekorten

Er is dit moment een tekort van ongeveer 12.500 sporters in Overijssel. Dat wil zeggen dat ongeveer 12.500 mensen de sport niet binnen de gestelde reisafstand kunnen beoefenen. Ongeveer de helft van dit tekort wordt veroorzaakt door de reisafstand. De bestaande squashhallen bevinden zich vooral in de grote steden. De tekorten bevinden zich dan ook vooral in de dunbevolkte delen in het noordelijk deel

van de provincie. Squashhallen worden vaak commercieel geëxploiteerd. Ze maken daardoor niet altijd deel uit van gemeentelijke inventarisaties van sportaccommodaties. Het is niet uit te sluiten dat er daardoor enkele squashhallen missen in de totale inventarisatie (en dat het tekort in dat geval minder groot is dan geraamd).

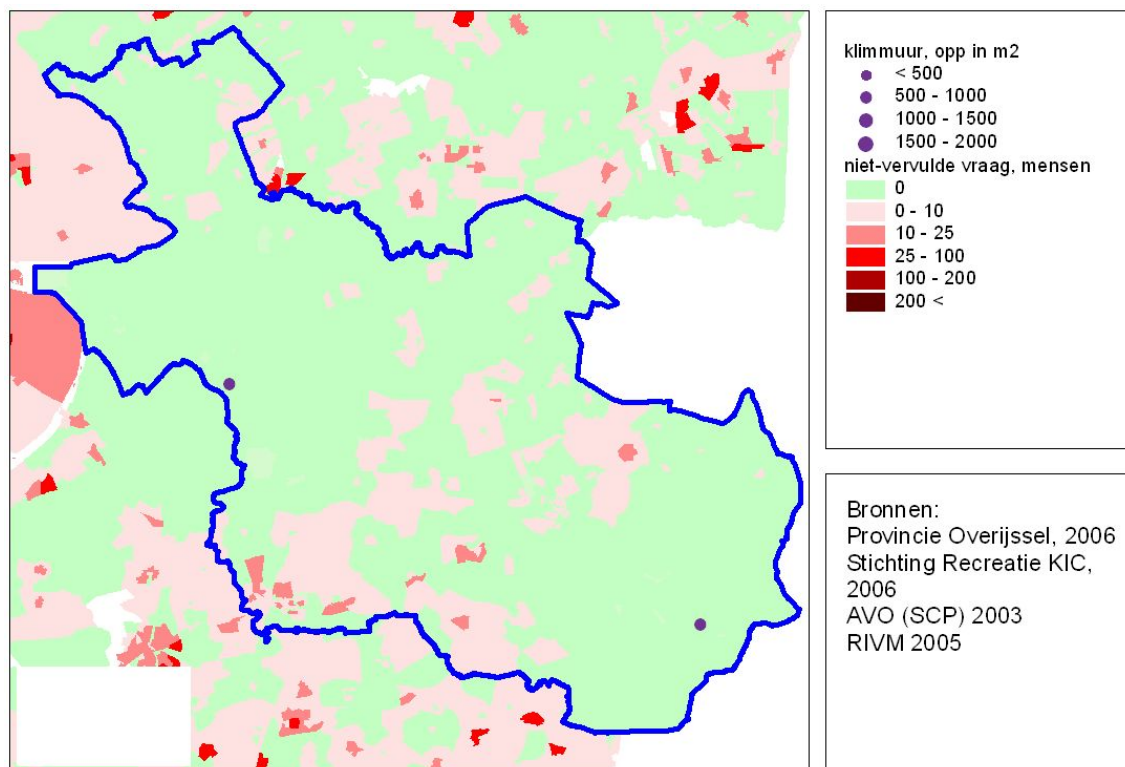
Toekomstig ruimtegebruik

Er lijkt ruimte nodig om het huidige tekort op te lossen. Ook is de potentiële sportvraag hoger dan de geconstateerde vraag. Het realiseren van nieuwe accommodaties zou de sportdeelname kunnen verhogen (als het niet aan de intrinsieke voorkeur van de Overijsselse bevolking voor andere sporten ligt). De verwachting is wel dat de sportdeelname iets zal afnemen in de periode tot 2020. Toch is de verwachting dat er zonder realisatie van nieuwe squashhallen ook in 2020 nog een tekort aan accommodaties zal zijn (een tekort van ruim 10.000 sporters).

11 KLIM- EN BERGSPORT

Dit hoofdstuk begint met het presenteren van de 3 kaarten voor klim- en bergsport: geconstateerde vraag, potentiële vraag en toekomstige vraag. Bij elke kaart staat een tabel met de belangrijkste cijfermatige uitkomsten. Aan het eind van het hoofdstuk staan de belangrijkste interpretaties en conclusies.

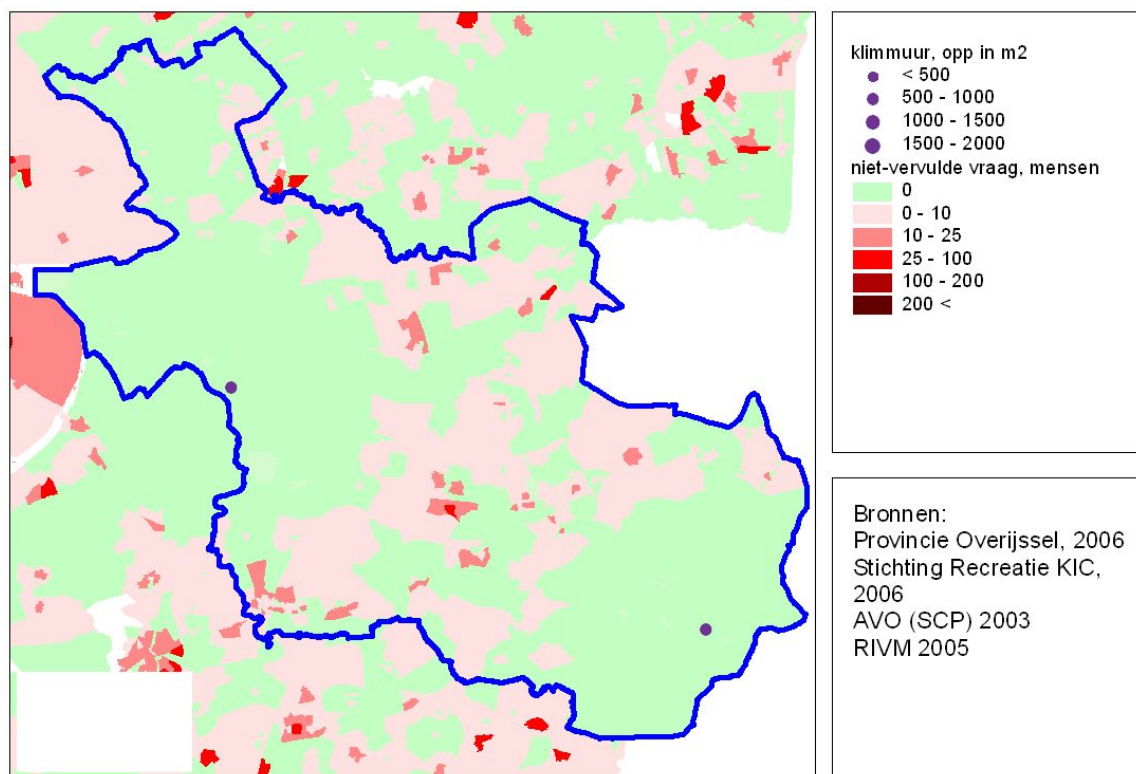
Kaart 11.1 Vraag aanbod klim- en bergsport, geconstateerde sportdeelname, gemiddelde reisafstand

Tabel 11.1 Afstemming van vraag en aanbod voor klim- en bergsport, geconstateerde vraag

Totaal aanbod (in te faciliteren aantal leden)	3.953
Totale vraag (in leden)	2.753
Tekort zonder rekening te houden met afstand (in leden)	-1.200
Tekort met reisafstand (in leden)	1.105
Percentage tekort dat door spreiding wordt veroorzaakt	100%

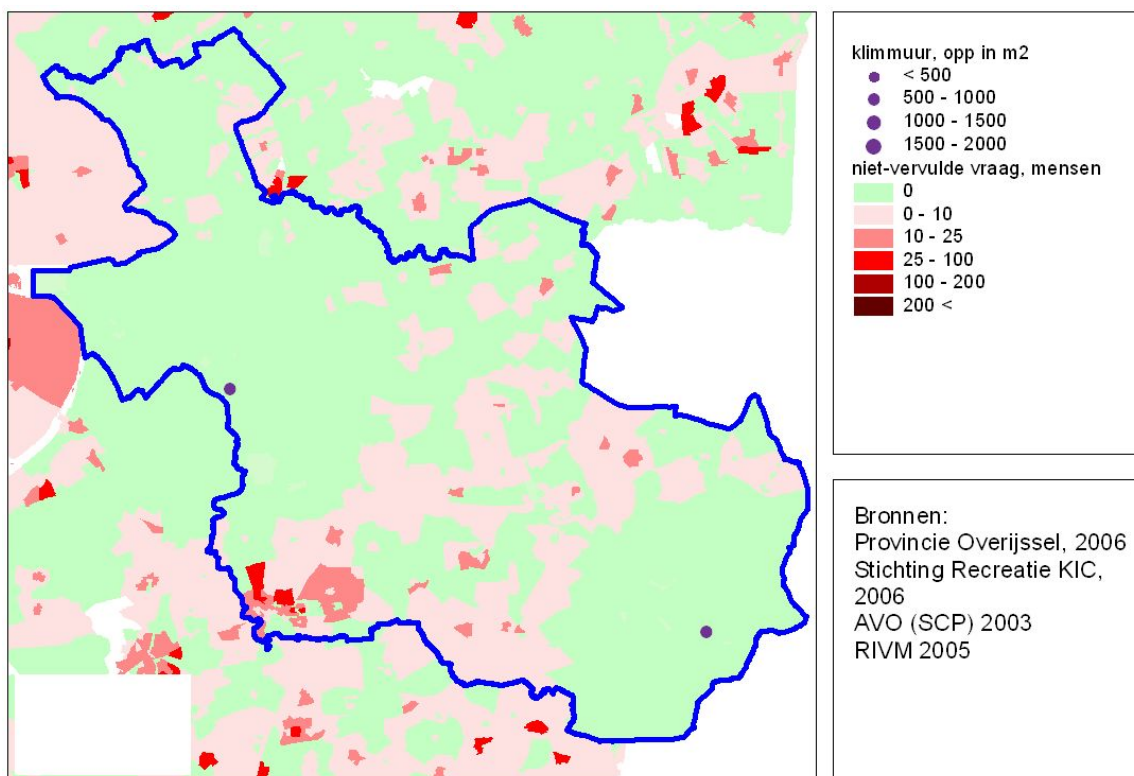
Kaart 11.2 Vraag aanbod klim- en bergsport, potentiële sportdeelname, gemiddelde reisafstand

Tabel 11.2 Afstemming van vraag en aanbod voor klim- en bergsport, potentiële vraag

Totaal aanbod (in te faciliteren aantal leden)	3.953
Totale vraag (in leden)	4.478
Tekort zonder rekening te houden met afstand (in leden)	525
Tekort met reisafstand (in leden)	1.845
Percentage tekort dat door spreiding wordt veroorzaakt	72%

Kaart 11.3 Vraag aanbod klim- en bergsport, toekomstige sportdeelname, gemiddelde reisafstand

Tabel 11.3 Afstemming van vraag en aanbod voor klim- en bergsport, toekomstige vraag

Totaal aanbod (in te faciliteren aantal leden)	3.953
Totale vraag (in leden)	4.686
Tekort zonder rekening te houden met afstand (in leden)	733
Tekort met reisafstand (in leden)	1.903
Percentage tekort dat door spreiding wordt veroorzaakt	61%

Sportdeelname

De deelname aan klimmen is in Overijssel lager dan het landelijk gemiddelde. Dat kan te maken hebben met een intrinsieke voorkeur van de Overijsselse bevolking om andere sporten te beoefenen (of om minder te sporten). Maar ook kan het liggen aan het ontbreken van geschikte accommodaties binnen het bereik van de potentiële sporter. De potentiële sportdeelname ligt in Overijssel hoger dan de geconstateerde sportdeelname: 4.478 leden (63% hoger). Ook valt te verwachten dat de toekomstige sportdeelname tot 2020 toeneemt tot 4.686 leden. Dit als gevolg van demografische ontwikkeling én een groeiende populariteit van de klim- en bergsport.

Tekorten

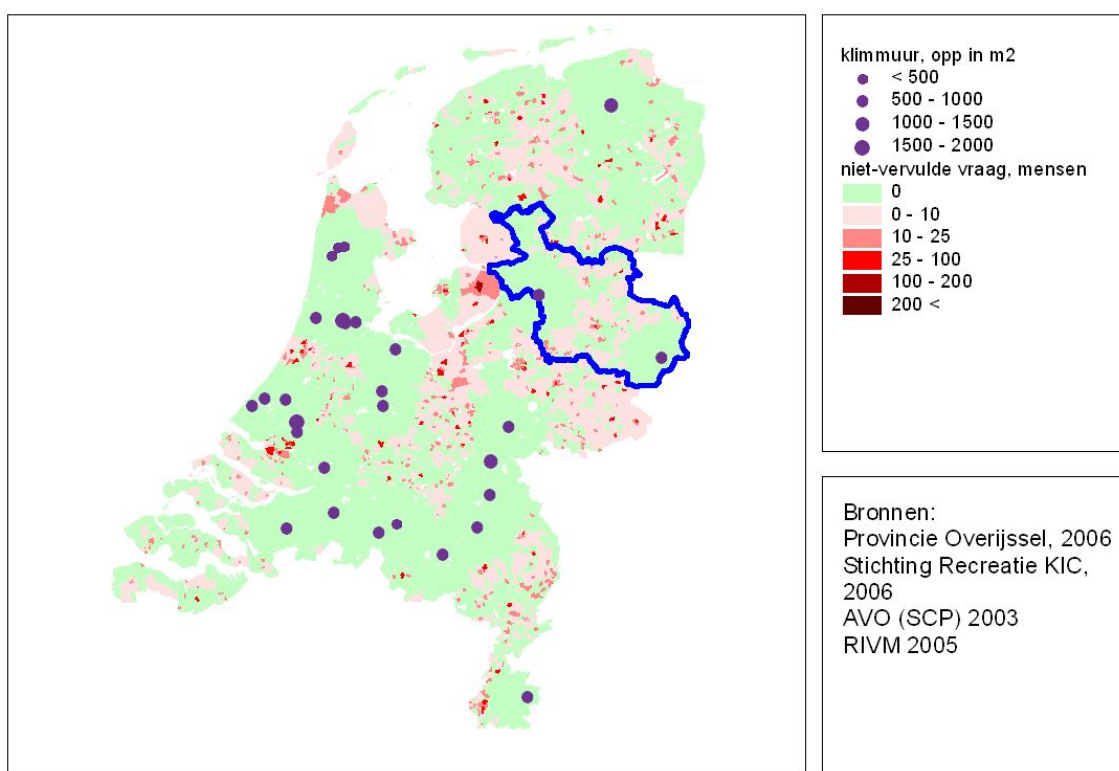
Er zijn twee klimhallen in de provincie Overijssel en er ligt geen accommodatie vlak over de grens van de provincie. Deze twee accommodaties hebben wat betreft de capaciteit waarschijnlijk geen probleem. Het aanbod is hoger dan de geconstateerde vraag. Als de reisafstand wordt meegenomen in de analyse is er wel een tekort, namelijk ruim 1.100 die de accommodaties niet binnen de gestelde reisafstand van 17 km kunnen bereiken.

Als uitgegaan wordt van de potentiële vraag, dan zou er wel een klein tekort aan capaciteit in Overijssel zijn. Het tekort met reisafstand loopt dan op tot 1.845 leden. Het beeld van de toekomstige sportdeelname laat een vergelijkbaar beeld als bij de potentiële sportdeelname zien: oplopende tekorten.

Toekomstig ruimtegebruik

Er is in de periode tot 2020 extra ruimte nodig voor klimhallen. Tenminste als ingespeeld wordt op de potentieel hogere sportdeelname én de verwachting dat de sportdeelname in de toekomst alleen maar toe zal nemen. In geval van realisatie van een mogelijke nieuwe accommodatie, dan ligt Deventer als locatie voor de hand. Dit tekent zich in kaart 11.1 met de geconstateerde sportdeelname al af (deze mensen reizen waarschijnlijk naar Zwolle of Enschede). Bij kaart 11.2 en 11.3 wordt het tekort in/ rond Deventer nog duidelijker. Ook zou je in Deventer een deel van de Gelderse vraag naar klimmen kunnen bedienen. Daarvoor is kaart 11.4 toegevoegd met de landelijke spreiding van klimhallen.

Kaart 11.4 Vraag aanbod klim- en bergsport, potentiële sportdeelname, landelijk

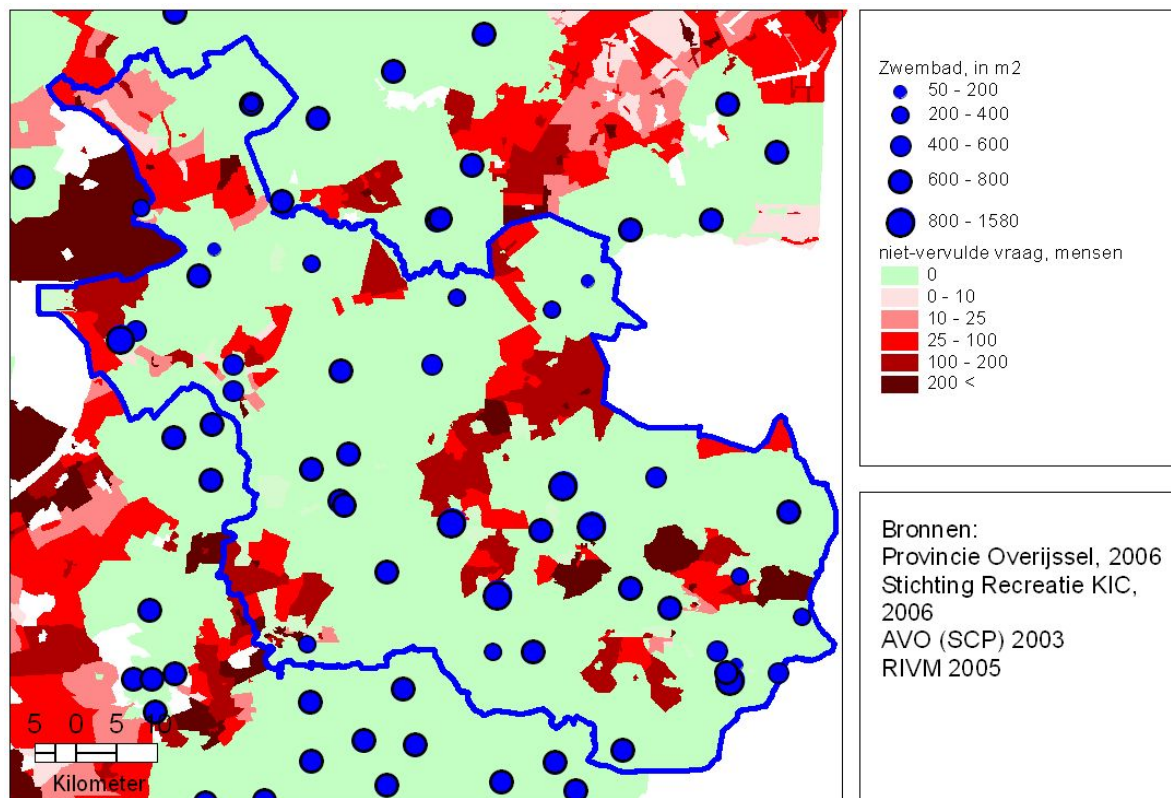

Aan de andere kant komen de huidige accommodaties in Zwolle en Enschede wat betreft capaciteit niet in de problemen. Het aanbod is hoger dan de vraag. Dat pleit niet voor realisatie van een nieuwe accommodatie. Sowieso is een marktonderzoek bij planvorming voor een nieuwe accommodatie gewenst – waarbij dan ook ongeorganiseerde/ recreatieve gebruikers worden meegenomen.

12 ZWEMMEN

Dit hoofdstuk begint met het presenteren van de 3 kaarten voor zwemmen: geconstateerde vraag, potentiële vraag en toekomstige vraag. Bij elke kaart staat een tabel met de belangrijkste cijfermatige uitkomsten. Aan het eind van het hoofdstuk staan de belangrijkste interpretaties en conclusies.

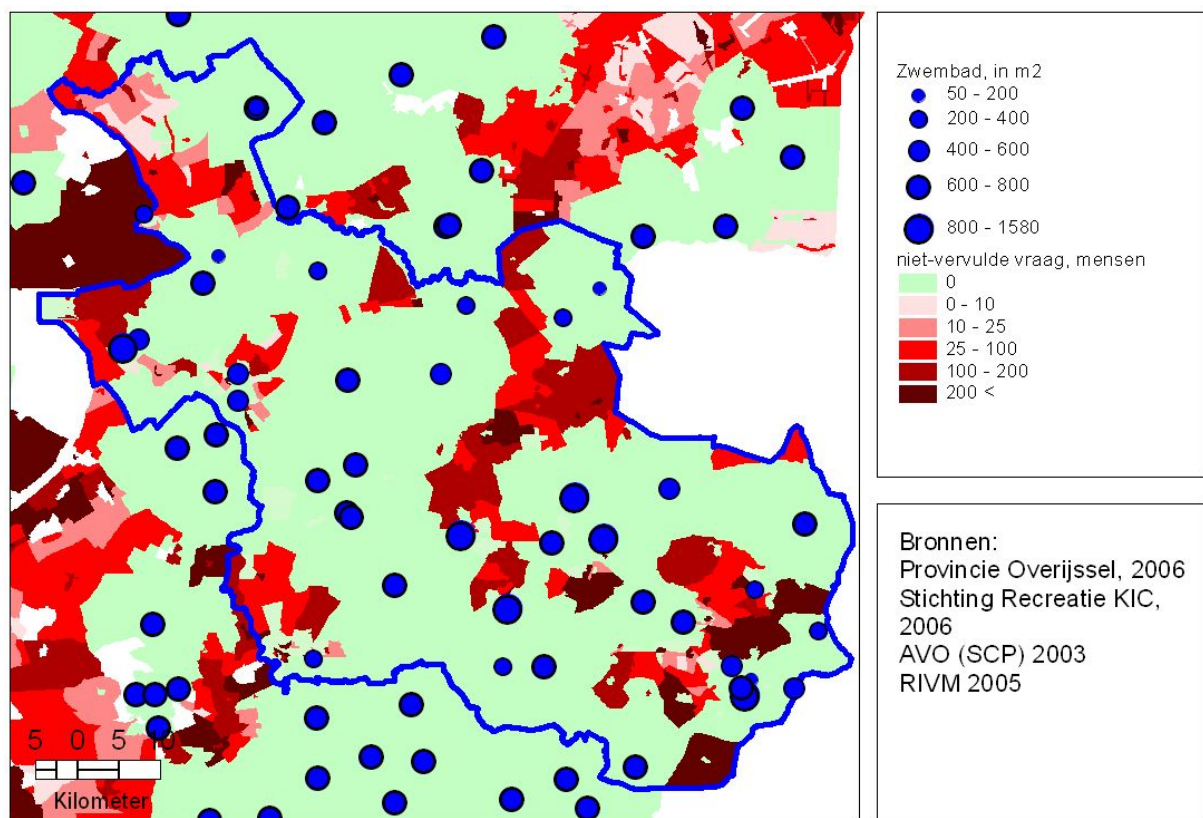
Kaart 12.1 Vraag aanbod zwemmen, geconstateerde sportdeelname, gemiddelde reisafstand

Tabel 12.1 Afstemming van vraag en aanbod voor zwemmen, geconstateerde vraag

Totaal aanbod (in te faciliteren aantal sporters)	270.106
Totale vraag (in sporters)	287.830
Tekort zonder rekening te houden met afstand (in sporters)	17.724
Tekort met reisafstand (in sporters)	70.884
Percentage tekort dat door spreiding wordt veroorzaakt	75%

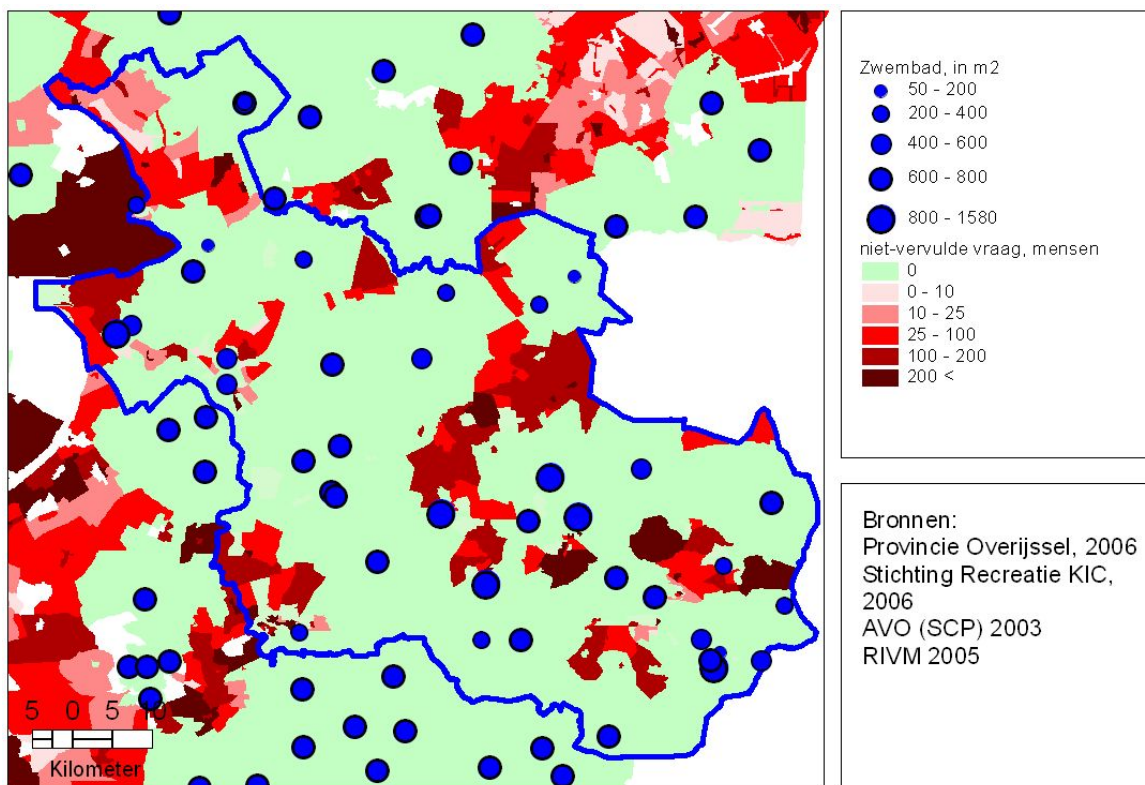
Kaart 12.2 Vraag aanbod zwemmen, potentiële sportdeelname, gemiddelde reisafstand

Tabel 12.2 Afstemming van vraag en aanbod voor zwemmen, potentiële vraag

Totaal aanbod (in te faciliteren aantal sporters)	270.106
Totale vraag (in sporters)	291.936
Tekort zonder rekening te houden met afstand (in sporters)	21.830
Tekort met reisafstand (in sporters)	74.948
Percentage tekort dat door spreiding wordt veroorzaakt	71%

Tabel 12.3 Afstemming van vraag en aanbod voor zwemmen, toekomstige vraag

Tabel 12.3 Afstemming van vraag en aanbod voor zwemmen, toekomstige vraag

Totaal aanbod (in te faciliteren aantal sporters)	270.106
Totale vraag (in sporters)	349.692
Tekort zonder rekening te houden met afstand (in sporters)	79.586
Tekort met reisafstand (in sporters)	121.967
Percentage tekort dat door spreiding wordt veroorzaakt	65%

Sportdeelname

De sportdeelname aan zwemmen is in de provincie Overijssel iets lager dan het landelijk gemiddelde. De verwachting van het aantal zwemmers in 2020 ligt hoger dan de huidige geconstateerde vraag. Deze toename is volledig aan demografische ontwikkelingen toe te kennen. De sport neemt naar verwachting niet in populariteit toe.

In de analyse is alleen gerekend met overdekte zwembaden. Er wordt natuurlijk ook in openluchtbaden gezwommen. Van het totale zwembadbezoek vindt 84% in overdekte zwembaden plaats. De vraag is voor deze 84% gecorrigeerd. In het accommodatiebestand misten van een groot aantal van de accommodaties de capaciteit. Hiervoor is het gemiddelde van de overige accommodaties genomen waarvan de capaciteit wel bekend was.

Tekorten

In kaart 12.1 zijn de tekorten in de huidige situatie met geconstateerde sportdeelname te zien. Het gaat om een tekort van ruim 70.000 sporters. Dat wil zeggen dat 26% van de totale vraag in Overijssel niet bediend wordt. Van dit tekort komt 75 % op rekening van het werken met een reisafstand. Het capaciteitstekort van de provincie is bijna

18.000 sporters, maakt 7% van de totale vraag uit, en komt overeen met ongeveer 3 zwembaden van gemiddelde grootte in Overijssel.

Het gaat bij zwemmen om veel mensen: de tekorten in de kaarten zijn direct donker gekleurd (er is dezelfde legenda als voor de andere sporten gehanteerd). De tekorten bevinden zich vooral aan de randen van de steden. Dit is rond Zwolle, Deventer, Enschede, Hengelo en Almelo te zien. De zwembaden in de stad zelf zijn 'gevuld' en mensen aan de randen van de stad kunnen er dan geen gebruik meer van maken (volgens het doorerekende model).

Toekomstig ruimtegebruik

De kaartbeelden voor geconstateerde vraag, potentiële vraag en toekomstige vraag verschillen niet veel bij zwemmen. De bijgeleverde tabellen laten wel enkele verschillen zien. De potentiële sportdeelname is iets hoger dan de geconstateerde vraag. Dat geldt ook voor de doorerekende tekorten. En in de toekomst loopt het tekort naar verwachting verder op, vooral als gevolg van demografische ontwikkelingen.

Uitgedrukt in zwembaden is in de huidige situatie behoefte aan minimaal 3 zwembaden van gemiddelde grootte in Overijssel. Als er rekening wordt gehouden met reisafstand kan deze behoefte oplopen tot 9 zwembaden. In de periode tot 2020 loopt het tekort naar verwachting op. Voor de periode tot 2020 zouden er minimaal 11 extra zwembaden nodig zijn. Rekening houdend met de reisafstand kan dit oplopen tot 16 zwembaden.

KOPPELING MET ANDERE FUNCTIES: KULTURHUS

De provincie heeft een bestand met daarin aanvragen voor een multifunctioneel centrum (Kulturhus). Van dit bestand is gebruik gemaakt om te kijken of de initiatieven voor het ontwikkelen van de functies 'cultuur, welzijn en onderwijs' gecombineerd kunnen worden met de functie sport. De behoefte vanuit de sport – de wijken en buurten met tekorten op de kaart – zijn daarbij leidend. Voor deze witte vlekken wordt gekeken of er bestaande initiatieven zijn om voor een multifunctionele insteek te kiezen.

Kaart laat een overzichtskaart van de tekorten voor de geselecteerde 10 sporten zien. In deze kaart zijn ook de aanvragen voor een Kulturhus ingetekend. In totaal zijn er 18 aanvragen voor een Kulturhus gelokaliseerd in de provincie Overijssel.

Er dient opgemerkt te worden dat er dit onderzoek gekozen is voor sporten met een regionaal bereik (een accommodatie met een bereik van 10 tot 21 km heeft geen sterke lokale/ buurtfunctie). Bij dergelijke accommodaties ligt het niet altijd voor de hand om een koppeling te leggen met andere functies als cultuur, welzijn en onderwijs. Dit gaat op voor bijvoorbeeld squashbanen, klimhallen, motorcrosscircuits, maneges en golfbanen. Voor een inventarisatie van de mogelijkheden voor een koppeling van een tekort aan sportmogelijkheden met een Kulturhus zou het logischer geweest zijn om naar andere accommodaties met een lokaal bereik te kijken (bijvoorbeeld sporthallen, sportcomplexen (voetbal, korfbal)).

Voor bijvoorbeeld zwembaden en mogelijk ook hockey is het wel interessant om de koppeling te maken.

LIJST MET KAARTEN, FIGUREN EN TABELLEN

Tabellen

Tabel 2.1 Aantal georganiseerde sporters in Overijssel	9
Tabel 2.2 Aantal georganiseerde & anders/ ongeorganiseerde sporters in Overijssel	10
Tabel 2.3 Aantal georganiseerde sporters op grond van het landelijk gemiddelde	11
Tabel 2.4 Aantal sporters op grond van landelijk gemiddelde (leden + anders/ ongeorganiseerde sporters)	11
Tabel 2.5 Verwachte aantal leden in 2020	12
Tabel 2.6 Verwachte aantal sporters in 2020 (leden + anders/ ongeorganiseerde sporters)	12
Tabel 2.7 Gehanteerde reisafstanden per tak van sport, enkele reis tot de accommodatie	13
Tabel 2.8 Gehanteerde kengetallen 'ruimtegebruik per sporter'	14
Kaart 3.1 Vraag aanbod schaatsen, geconstateerde sportdeelname met reisafstand van 17 km	15
Tabel 3.1 Afstemming van vraag en aanbod voor schaatsen, geconstateerde vraag, reisafstand 17 km	15
Kaart 3.2 Vraag aanbod schaatsen, geconstateerde sportdeelname met reisafstand van 11 km	16
Tabel 3.2 Afstemming van vraag en aanbod voor schaatsen, geconstateerde vraag, reisafstand 11 km	16
Kaart 3.3 Vraag aanbod schaatsen, potentiële sportdeelname, reisafstand 17 en 11 km	17
Tabel 3.3 Afstemming van vraag en aanbod voor schaatsen, potentiële vraag, reisafstand 17 en 11 km	17
Kaart 3.4 Vraag aanbod schaatsen, toekomstige sportdeelname, reisafstand 17 en 11 km	18
Tabel 3.4 Afstemming van vraag en aanbod voor schaatsen, toekomstige vraag, reisafstand 17 en 11 km	18
Kaart 4.1 Vraag aanbod hockey, geconstateerde sportdeelname met gemiddelde reisafstand 8 km	21
Tabel 4.1 Afstemming van vraag en aanbod voor hockey, geconstateerde vraag – reisafstand 8 km	21
Kaart 4.2 Vraag aanbod hockey, geconstateerde sportdeelname met reisafstand van 4 km	22
Tabel 4.2 Afstemming van vraag en aanbod voor hockey, geconstateerde vraag – reisafstand 4 km	22
Kaart 4.3 Vraag aanbod hockey, potentiële sportdeelname met gemiddelde reisafstand 8 km	23
Tabel 4.3 Afstemming van vraag en aanbod voor hockey, potentiële vraag – reisafstand 8 & 4 km	23
Kaart 4.4 Vraag aanbod hockey, toekomstige sportdeelname met gemiddelde reisafstand 8 km	24
Tabel 4.4 Afstemming van vraag en aanbod voor hockey, toekomstige vraag – reisafstand 8 & 4 km	24
Kaart 5.1 Vraag aanbod atletiek, geconstateerde sportdeelname met gemiddelde reisafstand	26
Tabel 5.1 Afstemming van vraag en aanbod voor atletiek, geconstateerde vraag	26
Kaart 5.2 Vraag aanbod atletiek, potentiële sportdeelname	27
Tabel 5.2 Afstemming van vraag en aanbod voor atletiek, potentiële vraag	27
Kaart 5.3 Vraag aanbod atletiek, toekomstige sportdeelname	28
Tabel 5.3 Afstemming van vraag en aanbod voor atletiek, toekomstige vraag	28
Kaart 6.1 Vraag aanbod golf, geconstateerde sportdeelname met gemiddelde reisafstand	30
Tabel 6.1 Afstemming van vraag en aanbod voor golf, geconstateerde vraag	30
Kaart 6.2 Vraag aanbod golf, potentiële sportdeelname met gemiddelde reisafstand	31
Tabel 6.2 Afstemming van vraag en aanbod voor golf, potentiële vraag	31
Kaart 6.3 Vraag aanbod golf, toekomstige sportdeelname met gemiddelde reisafstand	32
Tabel 6.3 Afstemming van vraag en aanbod voor golf, toekomstige vraag	32
Kaart 6.4 Bereik van omliggende golfaccommodaties in Overijssel	33
Kaart 7.1 Vraag aanbod motorcross, geconstateerde sportdeelname met gemiddelde reisafstand	34
Tabel 7.1 Afstemming van vraag en aanbod voor motorcross, geconstateerde vraag	34
Kaart 7.2 Vraag aanbod motorcross, potentiële sportdeelname met gemiddelde reisafstand	35
Tabel 7.2 Afstemming van vraag en aanbod voor motorcross, potentiële vraag	35
Kaart 7.3 Vraag aanbod motorcross, toekomstige sportdeelname met gemiddelde reisafstand	36
Tabel 7.3 Afstemming van vraag en aanbod voor motorcross, toekomstige vraag	36

Kaart 8.1 Vraag + aanbod turnhallen in de provincie Overijssel, geconstateerde sportdeelname	38
Kaart 8.2 Vraag + aanbod turnhallen in de provincie Overijssel, potentiële sportdeelname	39
Kaart 8.3 Vraag + aanbod turnhallen in Nederland, potentiële sportdeelname	39
Kaart 8.4 Vraag + aanbod turnhallen in Overijssel, toekomstige sportdeelname	40
Tabel 8.1 Sportdeelname aan gymnastiek/ turnen in Overijssel	40
Kaart 9.1 Vraag + aanbod paardrijden, geconstateerde sportdeelname, reisafstand 10 km	42
Tabel 9.1 Afstemming van vraag en aanbod voor paardrijden, geconstateerde vraag met reisafstand 10 km	42
Kaart 9.2 Vraag + aanbod paardrijden, geconstateerde sportdeelname, reisafstand 6 km	43
Tabel 9.2 Afstemming van vraag en aanbod voor paardrijden, geconstateerde vraag met reisafstand 6 km	43
Kaart 9.3 Vraag + aanbod paardrijden, potentiële sportdeelname, reisafstand 10 km	44
Tabel 9.3 Afstemming van vraag en aanbod voor paardrijden, potentiële vraag met reisafstand 10 en 6 km	44
Kaart 9.4 Vraag + aanbod paardrijden, toekomstige sportdeelname, reisafstand 10 km	45
Tabel 9.4 Afstemming van vraag en aanbod voor paardrijden, toekomstige vraag met reisafstand 10 en 6 km	45
Kaart 10.1 Vraag + aanbod squash, geconstateerde sportdeelname, gemiddelde reisafstand	47
Tabel 10.1 Afstemming van vraag en aanbod voor squash, geconstateerde vraag met gemiddelde reisafstand	47
Kaart 10.2 Vraag + aanbod squash, potentiële sportdeelname, gemiddelde reisafstand	48
Tabel 10.2 Afstemming van vraag en aanbod voor squash, potentiële vraag met gemiddelde reisafstand	48
Kaart 10.3 Vraag + aanbod squash, toekomstige sportdeelname, gemiddelde reisafstand	49
Tabel 10.3 Afstemming van vraag en aanbod voor squash, toekomstige vraag met gemiddelde reisafstand	49
Kaart 11.1 Vraag + aanbod klim- en bergsport, geconstateerde sportdeelname, gemiddelde reisafstand	51
Tabel 11.1 Afstemming van vraag en aanbod voor klim- en bergsport, geconstateerde vraag	51
Kaart 11.2 Vraag + aanbod klim- en bergsport, potentiële sportdeelname, gemiddelde reisafstand	52
Tabel 11.2 Afstemming van vraag en aanbod voor klim- en bergsport, potentiële vraag	52
Kaart 11.3 Vraag + aanbod klim- en bergsport, toekomstige sportdeelname, gemiddelde reisafstand	53
Tabel 11.3 Afstemming van vraag en aanbod voor klim- en bergsport, toekomstige vraag	53
Kaart 11.4 Vraag + aanbod klim- en bergsport, potentiële sportdeelname, landelijk	54
Kaart 12.1 Vraag + aanbod zwemmen, geconstateerde sportdeelname, gemiddelde reisafstand	55
Tabel 12.1 Afstemming van vraag en aanbod voor zwemmen, geconstateerde vraag	55
Kaart 12.2 Vraag + aanbod zwemmen, potentiële sportdeelname, gemiddelde reisafstand	56
Tabel 12.2 Afstemming van vraag en aanbod voor zwemmen, potentiële vraag	56
Tabel 12.3 Afstemming van vraag en aanbod voor zwemmen, toekomstige vraag	57
Figuur 1 Ledentalontwikkeling Koninklijke Nederlandse Hockey Bond (KNHB)	63
Figuur 2 Ledentalontwikkeling Nederlandse Golf Federatie (NGF)	63
Figuur 3 Ledentalontwikkeling Koninklijke Nederlandse Motorrijders Vereniging (KNMV)	65
Figuur 4 Ledentalontwikkeling Koninklijke Nederlandse Atletiek Unie (KNAU)	65
Figuur 5 Ledentalontwikkeling Nederlandse Klim en Bergsport Vereniging (NKBV)	66
Figuur 6 Ledentalontwikkeling Koninklijke Nederlandse Schaats Bond (KNSB)	66
Bron: NOC*NSFFiguur 7 Ontwikkeling paardrijden (AVO)	66
Figuur 7 Ontwikkeling paardrijden (AVO)	67
Figuur 8 Ontwikkeling zwemmen (AVO)	67
Bron: AVO (SCP)Figuur 9 Ontwikkeling gymnastiek (AVO)	67
Figuur 9 Ontwikkeling gymnastiek (AVO)	68
Figuur 10 Ontwikkeling squash (SUMMO)	68

MEDEWERKING SPORTBONDEN

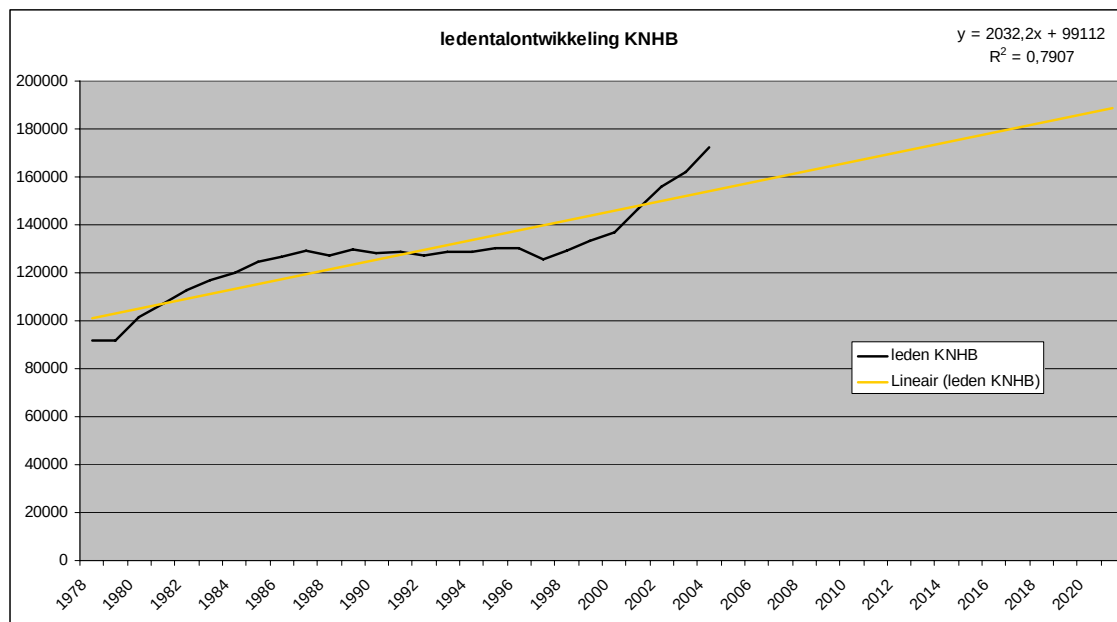
De correctie voor sportdeelname in Overijssel was voor de georganiseerde sport niet mogelijk zonder ledentalgegevens van de sportbonden. De medewerking van de sportbonden was goed. Voor negen van de tien geselecteerde sporten zijn gegevens geleverd. Daarbij is contact geweest met de volgende bonden/ personen:

- Koninklijke Nederlandse Zwem Bond (KNZB) – Maikel Waardenburg
- Koninklijke Nederlandse Schaats Bond (KNSB) – Karola Mulder
- Koninklijke Nederlandse Hockey Bond (KNHB) – Anette Horsman/ Harry Kempers
- Koninklijke Nederlandse Motorrijders Vereniging (KNMV) – Patricia van der Linden
- Koninklijke Nederlandse Atletiek Unie (KNAU) – Stefan Beerepoot
- Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie (KNGU) – Hans van der Linden/ Wim Wolters
- Koninklijke Nederlandse Hippische Sportvereniging (KNHS) – Andries van den Berg/ Jolet de Kleijn
- Nederlandse Klim- en Bergsport Vereniging (NKBV) – Dick van Vegchelen
- Nederlandse Golf Federatie – Alfred Toubert

BIJLAGE I

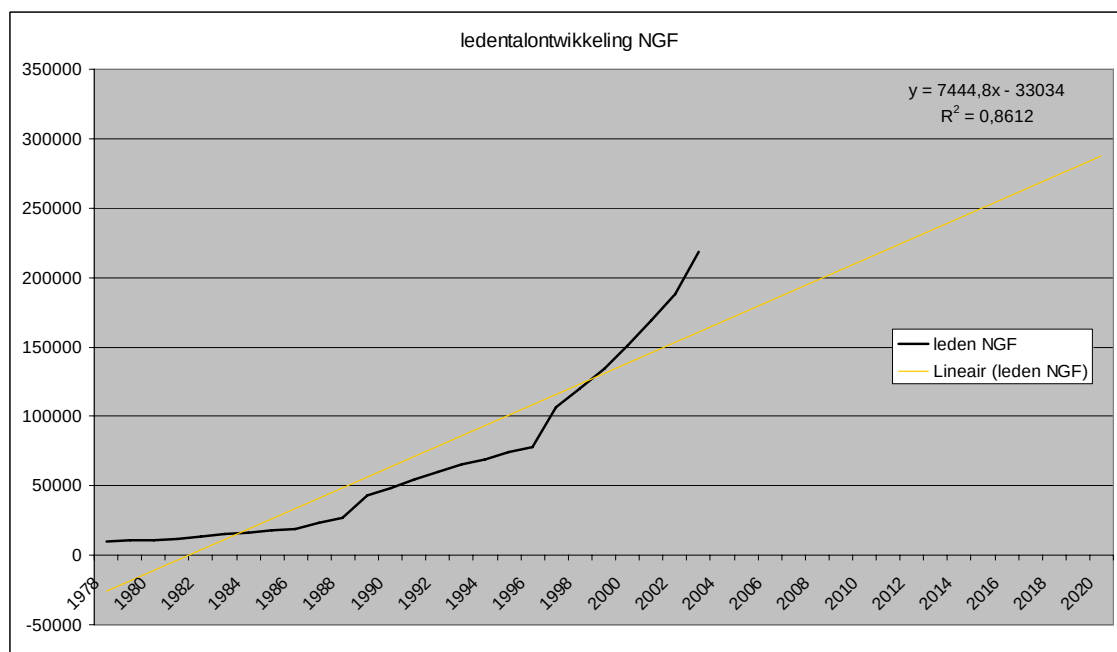
Als onderbouwing van de inschatting van het aantal sporters in 2020 zijn onderstaande figuren gebruikt.

Figuur 1 Ledentalontwikkeling Koninklijke Nederlandse Hockey Bond (KNHB)

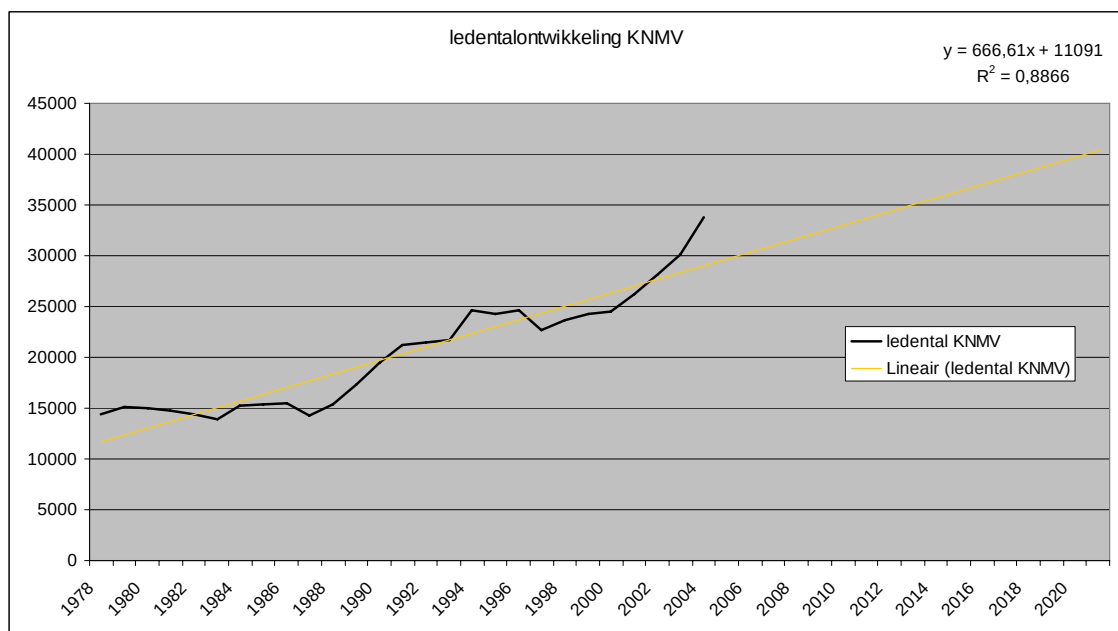
Bron: NOC*NSF

Figuur 2 Ledentalontwikkeling Nederlandse Golf Federatie (NGF)

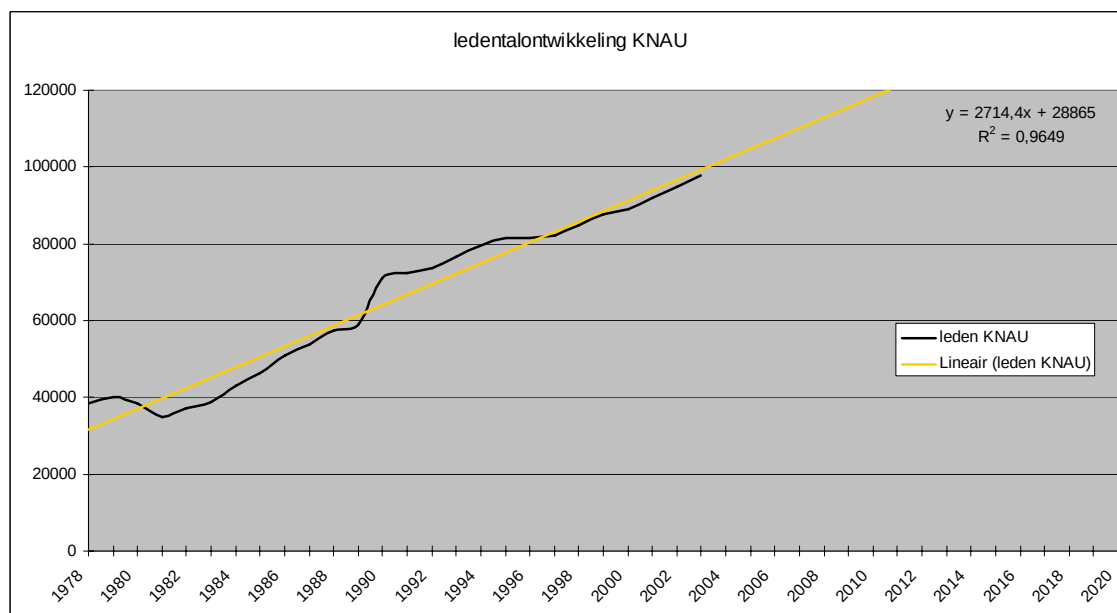
Bron: NOC*NSF

Figuur 3 Ledentalontwikkeling Koninklijke Nederlandse Motorrijders Vereniging (KNMV)

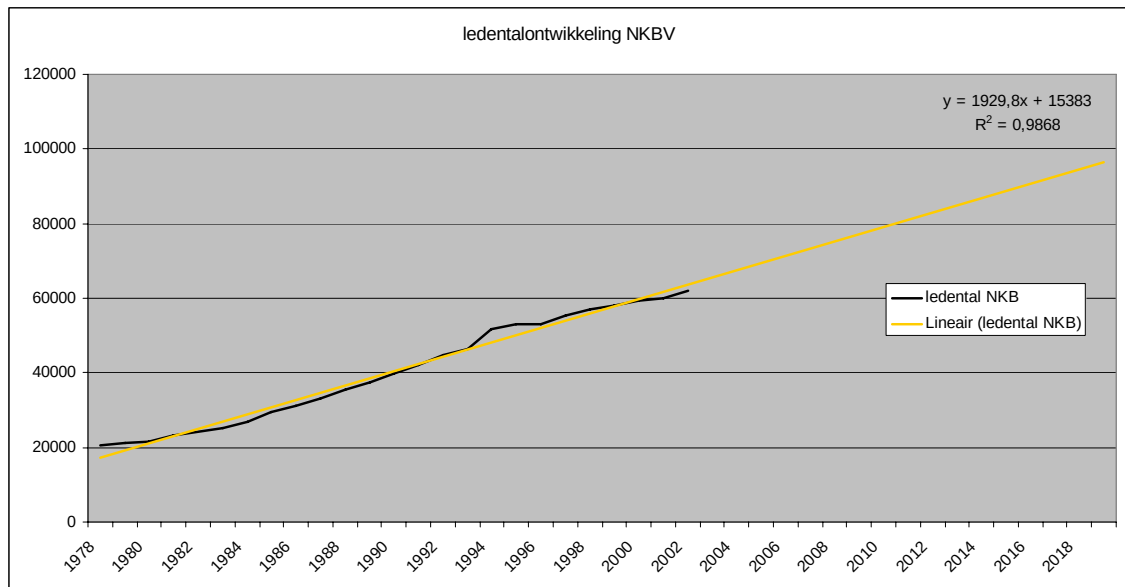
Bron: NOC*NSF

Figuur 4 Ledentalontwikkeling Koninklijke Nederlandse Atletiek Unie (KNAU)

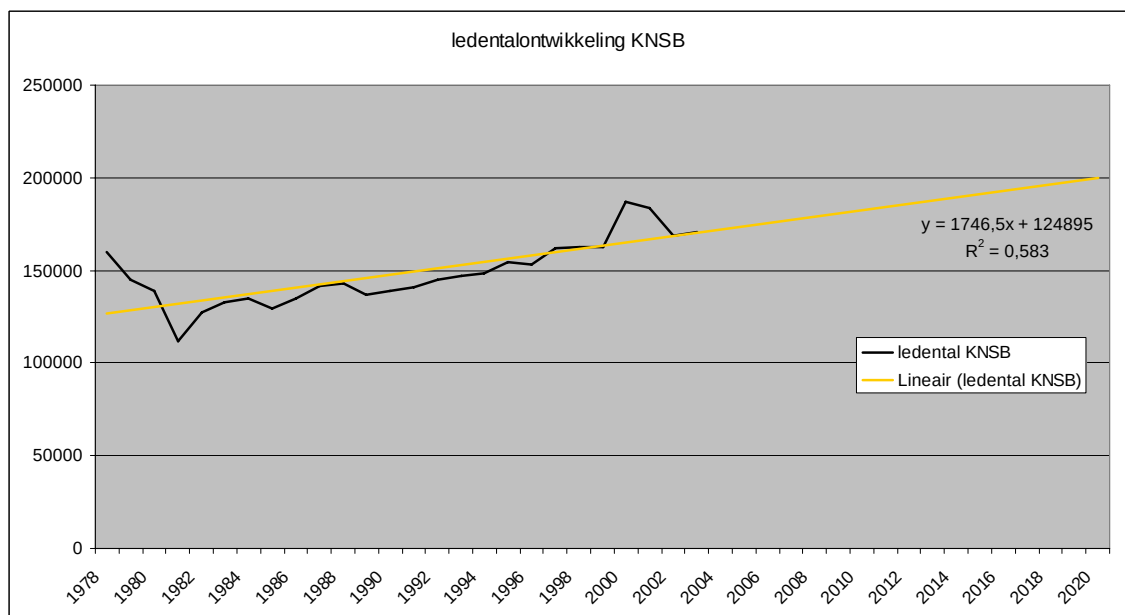
Bron: NOC*NSF

Figuur 5 Ledentalontwikkeling Nederlandse Klim en Bergsport Vereniging (NKBV)

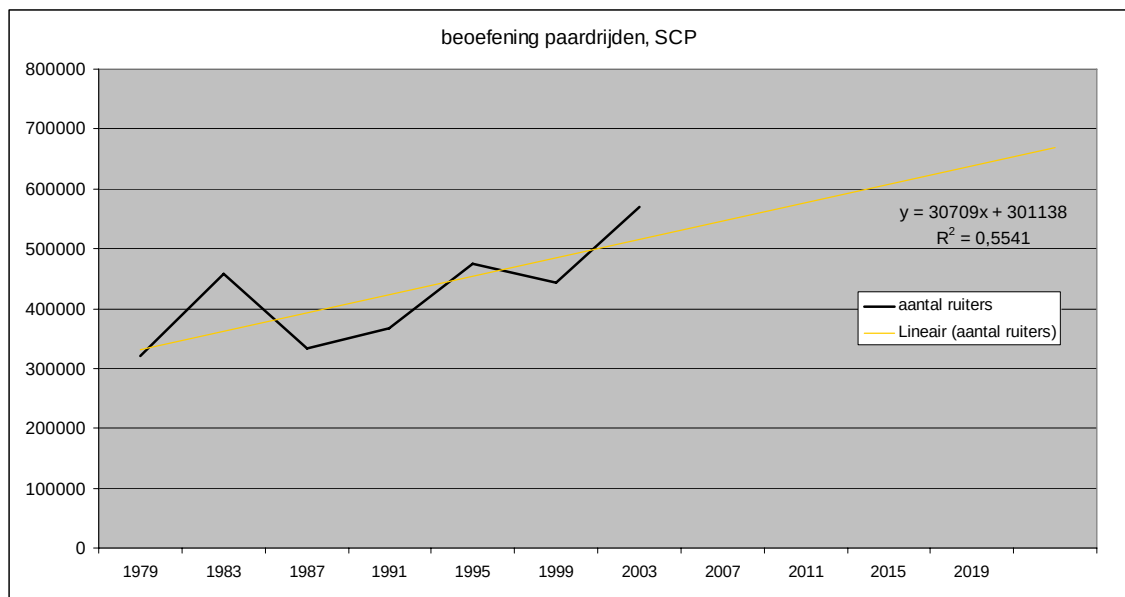
Bron: NOC*NSF

Figuur 6 Ledentalontwikkeling Koninklijke Nederlandse Schaats Bond (KNSB)

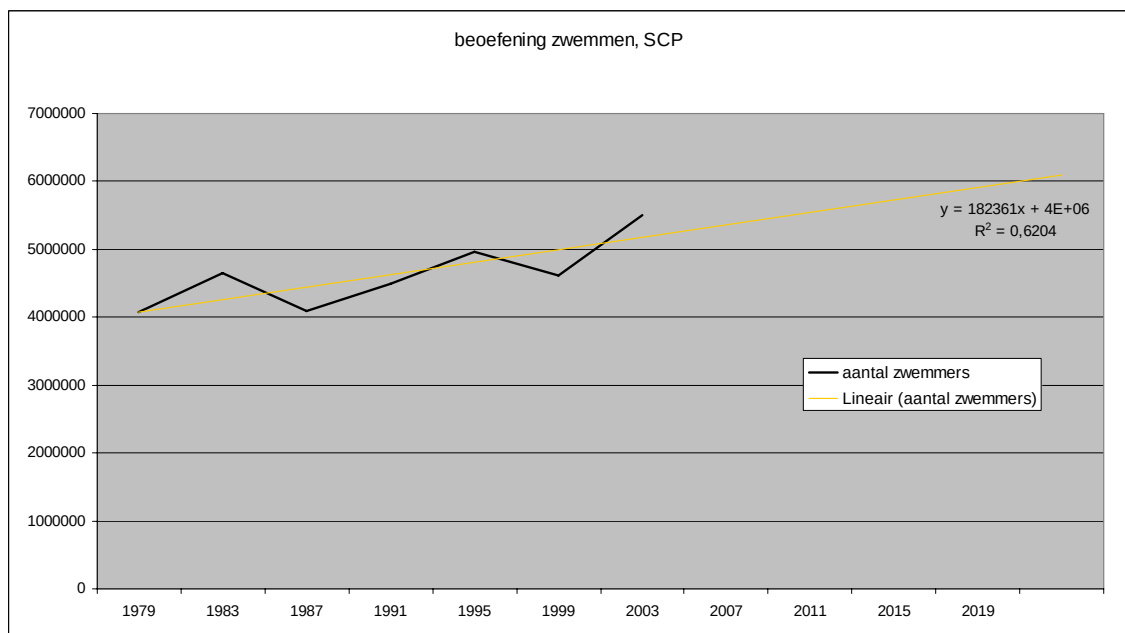
Bron: NOC*NSF

Figuur 7 Ontwikkeling paardrijden (AVO)

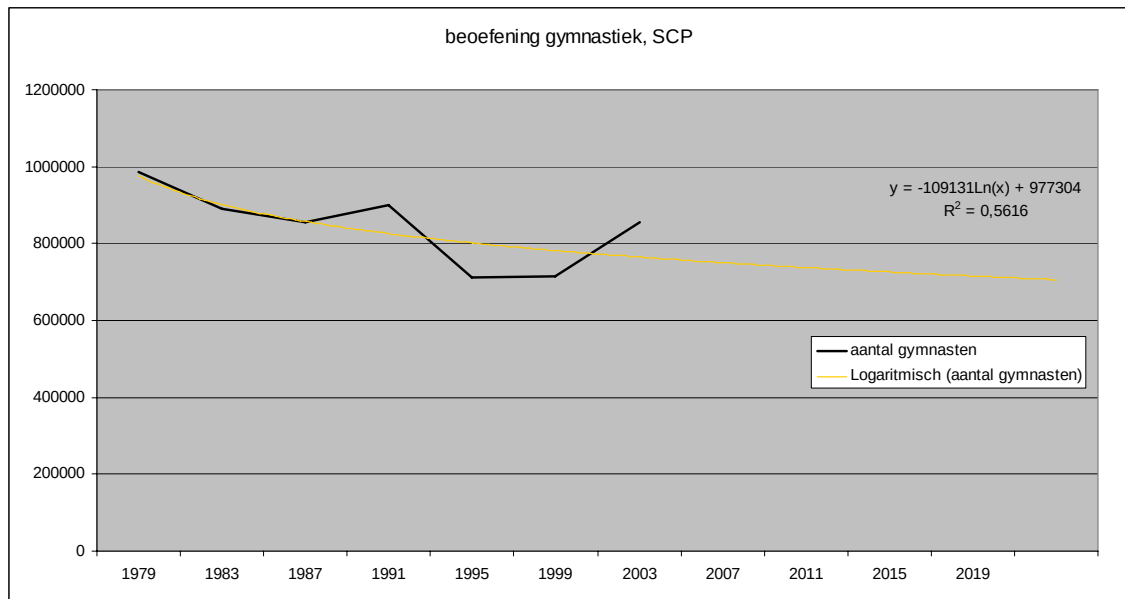
Bron: AVO (SCP)

Figuur 8 Ontwikkeling zwemmen (AVO)

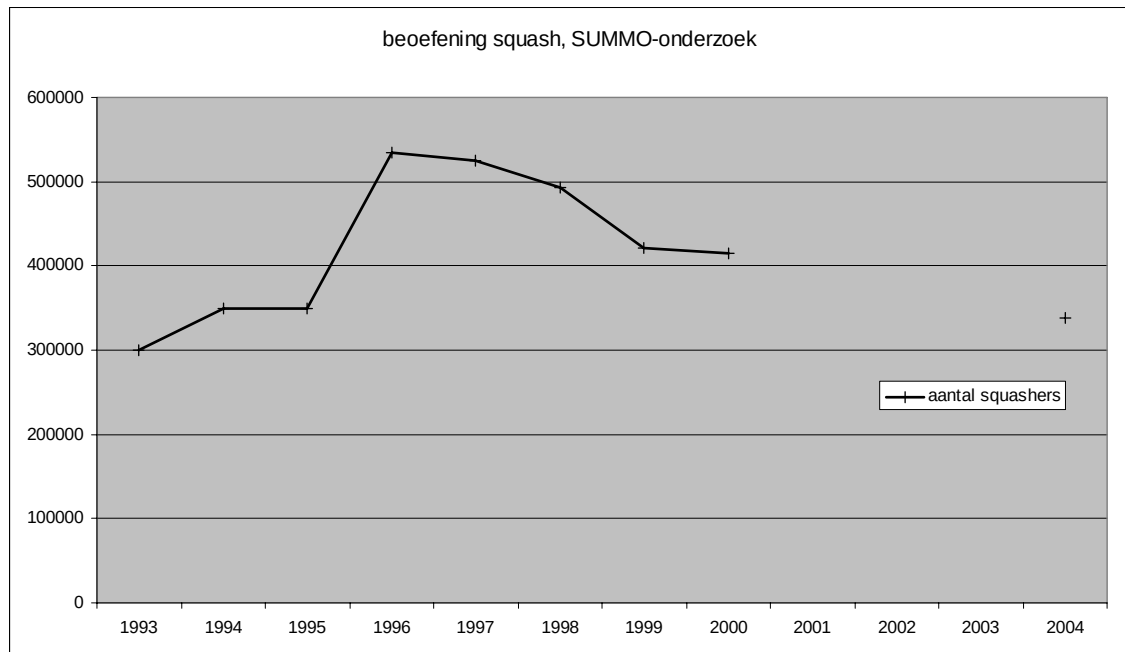
Bron: AVO (SCP)

Figuur 9 Ontwikkeling gymnastiek (AVO)

Bron: AVO (SCP)

Figuur 10 Ontwikkeling squash (SUMMO)

Bron: Squash Bond Nederland